JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. Zaturdag 18 November. N°. 92.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN inclusive het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie*:

Tjipannas, *den* 15 *November* 1854. [N°. 4].

(*Staatsblad No.* 2.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan;

Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings, met wijziging van alinea 3 van artikel 7 van het militair pensioens-reglement (staatsblad 1849 no. 8), en van artikel 9 van het Koninklijk besluit van 19 Februarij 1825 no. 97 (verhandeld bij het Indisch besluit van 24 Augustus 1825 no. 5), te bepalen:

dat alle militairen die na 1°. April 1837 geene langere interruptie van dienst dan van drie maanden in hunnen diensttijd tellen, aanspraak op de toerekening hunner vorige dienst blijven behouden, bij de regeling van het aan hen toeteleggen pensioen of gagement, of bij de berekening van dienst voor de toetekennen medailles voor trouwe dienst.

Ten tweede: Te bepalen, dat deze bepaling zal gerekend worden te zijn in werking getreden met den 10den Augustus 1854.

Ten derde enz,

Extract, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan mr. *G. C. P. Poelman*, ambtenaar op wachtgeld, laatst eerste substituut-griffier bij het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indie.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail in November.

Het vertrek zal plaats vinden op den 28sten. De sluiting der brievenpakketten aan het Postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. dags voor het vertrek des avonds ten 8 ure.

b. De pakketten voor Banka, Palembang, en Riouw twee dagen voor het vertrek, des namiddags ten 1 ure.

De resident van Batavia, maakt bekend, dat op den tweeden December aanstaande, door hem, des voormiddags half tien ure, voor 's lands graan- en gaarpakhuizen zal worden verkocht: eene hoeveelheid van 5587 amst. pond. staafkoper, en zulks overeenkomstig de door den directeur der producten en civiele magazijnen gestelde voorwaarden, voorkomende in de Javasche Courant van den 15den [illegible]er no. 91.

Op Zaturdag den 16den December 1854, zullen in 's lands fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaija, in het openbaar worden verkocht: eenige oude gereedschappen, vijlen, oud gesmeed ijzer, oude ledige vaten, kisten, fleschen, enz., enz.

Vendutien.

Op Maandag 20 November, door *Munder*, voor het woonhuis aan den weg van het fort naar Bazaar Baroe.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Louran & van Walchren.*

Op Dingsdag 21 November, voor het woonhuis van den heer *van Dalen*, in het Kampement no. 75, door *van Sloeten, Morgan & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Woensdag 22 November, door *Vaupel & Co.*, voor het sterfhuis van den weledelen heer Mr. *G. Buijs*, op het Koningsplein.

en

Door *John Pryce* & *Co.*, aan de landswerf alhier.

Op Donderdag 23 November, voor het locaal der weeskamer, voor rekening van verschillende boedels.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag 24 November, voor een huis op Pientoe Ketjiel, voor rekening des boedels van wijlen *Ong Kiatseeng*.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Batavia, *J. Coster*, ten regte genaamd *J. M. Coster*, *G. Zorab* en *D. Jacob*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 9—16 *November* 1854.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *P. Pluijgers*, van Samarang. — *N. Wickman*, van Algoa Bay. — *W. A. Dingemans*, van Amsterdam. — *J. H. K. Croes*, van de reede. — *W. Stort*, van idem. — *A. Gault*, van Melbourne. — *H. C. F. de Coenens*, van Batavia.

MARINE HOTEL. *F. P. J. Jaski*, van Passoeroean. — *F. de Meester*, van idem. — *H. W. van Epen*, van idem. — *Klis*, van idem. — *P. W. Hofland*, van idem. — *Marinkelle*, van de reede. — *Jacobse*, uit het hospitaal. — *van Geen*, van de reede. — *de Jong*, van Japan. — *J. van der Meijde*, van Amsterdam. — *Tonees*, van Nederland.

JAVA HOTEL. *C. Christensen*, van Geelong. — *G. H. Ruhaak*, van Samarang. — *A. Schlistein*, van Melbourne, — *J. B. H. Bijl*, van .... — *K. H. de Groot*, van Soerabaya. — weduwe *J. Gerdenier*, van Batavia. — Mevrouw L. *Meller*, van ...... — *J. C. Kreije*, van Soerabaya. — *Remmers en familie*, van Port-Adelaide. — *van der Beek*, van de Molukkos.

HOTEL WILLEM II. *H. Melius*, van de reede. — *A. Hardee*, van idem. — *The Hong Liong*, van Tjiandjoer.

HOTEL DER NEDERLANDEN. K. *van der Erve*, terug uit zee. — *W. M. Grasteck*, van de reede. — *B. J. Post*, van Cheribon. — *W. B. Post jr.*, van idem. — *Samuel Swett*, van Sydney. — *Varanus Smith*, van Nieuw Caledonie. — *Gie J. C. Robinson*, van idem. — *W. H. Cramer*, van Geelong. — *H. B. L. Evers*, van Rotterdam. — *J. Fabius*, van Japan.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. BOEKEN
met
A. A. BATTEN.

Soerabaya, *den* 11 *November* 1854. (1864)

Bevallen van eenen welgeschapen ZOON *A. S. E. Swermondt, geb. Kamphuis.*

Batavia, 14 *November* 1854. (1821)

Bevallen van eene DOCHTER *P. A. Voûte, Bekking.*

Batavia, 16 *November* 1854.

Eenige kennisgeving. (1858)

Bevallen van eene DOCHTER *H. G. Bedier-Prairie, Muhlenfeld.*

Batavia, 18 *November* 1854. (1849)

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *Johanna Wilhelmina Gout*, geboren *Rijnbende.*

Souracarta, den 8sten *November* 1854. (1823)

Bevallen van een ZOON, *A. D. R. de Leeuw*, Echtgenoot van

(1818) A. B. COHEN STUART.

Soerakarta, 9 *November* 1854.

Heden overleed aan de gevolgen van een noodlottig toeval, mijn geliefd eenig kind *Charles Jean André*, ruim drie jaren oud.

A. G. A. VAN DEN BERGH,
Weduwenaar van *F. H. E. Juch.*

Batavia, *den* 9 *November* 1854. (1817)

Op den 14 October 1854, overleed te Soebang, landen Pamanoekan en Tjiassem, afdeeling Krawang, na een langdurig en smartelijk lijden, onze geliefde en veel geachte Vader en Behuwdvader, de heer *William Newson*, geëmploijeerde op boven vermelde landen, diep betreurd door ons en zijne menigvuldige vrienden.

(1822)

H. FEARON.
A. FEARON, *Newson.*
J. F. BREVET.
M. BREVET, *Newson.*
G. GRAY.
E. GRAY, *Newson.*

Op den 21sten Augustus jl. overleed te Meerssen, vrouwe *Maria de Wilde*, weduwe van wijlen *Dom. C. van Epen*, in den ouderdom van 74 jaren en 6 maanden, geliefde moeder en behuwdmoeder van

P. P. VAN EPEN
en
(1845) J. C. VAN EPEN, *Redeker.*

Eenige kennisgave.

VENDUTIE

op Maandag den 20sten November,

door **Munder**, wegens vertrek, voor een woonhuis van den heer **Meijer**, aan den weg van het fort naar **Bazaar Baroe**,

van eenen zeer netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande in Mahoniehouten en andere Meubels, waaronder een geel koperen en een ijzeren Ledikant, een Melodium, Spiegels. Schilderijen, Serviesen, enz.; voorts van 1 Toerwagen (vis á vis) en spannen hardloopende Paarden en eene partij Bloemen in potten. (1828)

VENDUTIE

op Dingsdag den 21 November 1854,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene partij Lijnwaden, 25 balen, 50 picols Adrianopel Rood Garen, n°. 40, enz., enz. (1831)

Op de Vendutie

van Dingsdag den 21 November 1854,

zullen alsnog worden verkocht:

850 Nederlandsche ponden Oud Geel Koper.
500 » » Lagan Olie.
416^{18}/~100~ Nederlandsche ellen Hilversum.

(1862) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Dingsdag den 21sten dezer,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.* zullen nog voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, worden verkocht:

373 kisten CASSIA LIGNEA en 95 balen PEPER,

min of meer beschadigd, liggende in het Entrepot en afkomstig van het gestrande schip *Hendrik Wester.*

Van af heden voor een ieder te bezigtigen. (1832)

DE DOOS MET SPEELWERK. (*vervolg*).

Een half uur na het vertrek van den boekverkooper, kwam Heintje boven.

»Daar is iemand, die u verlangt te spreken.'' zei ze.— »Hoe heet die persoon?'' — »Ja, ik ken hem niet, en hij schijnt u ook niet te kennen, ten minste, toen ik hem vroeg of hij u wou spreken of uw neef, antwoordde hij: Ik wou Mijnheer Marck spreken. — Ja, zei ik, dat is nu goed en wel, maar hier woont een student Marck en ook een kantoorheer van dien naam: wien van beiden verkiest u te spreken?'' — »Dat is me het zelfde!'' riep hij toen: »zijn ze beiden te huis?'' En toen heb ik gezegd dat de koopman uit was, maar dat u boven was.'' — »Nu, laat hem maar boven komen... Wacht eens! hoe groot is die heer?'' — »Ten naastenbij van uw lengte, meneer?'' — »Het is wel; laat hem maar niet langer staan wachten. — Nu Dolf!'' sprak onze student tot zich zelf, toen hij weinige oogenblikken daarna iemand den trap hoorde opkomen, »nu, hou je kras, jongen!''

Willem, Lise's minnaar, trad binnen. Dolf herkende in hem op het eerst gezigt den persoon, die hij uit de handen van den dronken banketbakker had verlost.

»U zal waarschijnlijk het doel van mijne komst vermoeden, mijnheer! sprak Willem, na Dolf eventjes gegroet te hebben. — Het doel van uw komst? Vraag excuus, mijnheer ... of ja, nu herinner ik mij; u is de persoon...'' — »Ja mijnheer! ik kom u rekenschap vragen van uw gedrag op den 11den November.'' — »Rekenschap vragen?... Ik begrijp niet wat ge meent! Ik meende dat ge kwaamt om mij dank te zeggen...'' — »Mijnheer,'' schreeuwde Willem, met drift opstaande, »ik verzoek u, mij niet meer te beleedigen. Dat ge grapig zijt weet, ik; maar ik heb genoeg van uwe grappen; zijt gij niet de persoon, die eergistren avond...'' — »Ja wel, ja wel,'' viel Dolf haastig in; »maar ik begrijp niet hoe ge u daardoor beleedigd kunt gevoelen.'' — »Kunt u dat niet begrijpen?'' riep Willem, ziedende van toorn.— »Neen, inderdaad niet; als ik niet gekomen was, dan had hij u misschien doodgeslagen.'' — »Doodgeslagen? Wie?...'' — »Waart gij niet de persoon, die twist had met den bakker?'' — »Ja... zijt gij?...'' — »Om u te dienen, mijnheer! ge wist dat niet? — »Neen... ja, nu herinner ik mij, die stem kwam mij bekend voor. Maar dan zijt gij ook de persoon, die mijn meisje een eind weegs heb geleid; gij hebt hare werkdoos gedragen... — »Ik uw meisje geleid? Wanneer?'' — Op den zelfden avond, toen ge mij die dienst beweest.'' — »Pardon, daar weet ik niets van; ik weet niet uw meisje ooit gezien te hebben.''

Willem zag den student ongeloovig aan. Na een oogenblik zwijgens hernam hij:

»Het is waar, er woont op de benedenkamers ook een mijnheer Marck... maar neen, dat zou al heel toevallig moeten zijn, als die het geweest was. Gij kwaamt juist op dien tijd over de A—gracht; ontken het maar niet. Gij hebt die ontmoeting met mijn meisje gehad, niet waar?'' — »Geloof mij, mijnheer, ik weet niet wat ge bedoelt.''

Op dat oogenblik stak Heintje haar hoofd door de deur.

»Nu, wat is er?'' vroeg Dolf.

De meid wenkte dat ze dat in tegenwoordigheid van Willem niet zeggen kon. Dolf stond dus op en naderde haar.

»Daar is een diender van politie,'' fluisterde Heintje; »die vraagt, of u zoo spoedig mogelijk eens bij den commissaris wilt komen.'' — »Zeg dat ik aanstonds komen zal,'' zei Dolf half luid.'' — »Ik houd u toch niet op, mijnheer?'' vroeg Willem. — »Om u de waarheid te zeggen, ik zou gaarne naar een mijner vrienden gaan, die mij reeds sedert een uur zit te wachten, en van wien ik daar een boodschap ontvang. Inmiddels zal het me aangenaam zijn, nadere kennis met u te mogen maken,'' — Wanneer vind ik uw neef, den koopman te huis?'' — »'s Avonds na negenen is hij gewoonlijk te huis.''

»Het schijnt toch ernst met die zaak te zijn,'' mompelde Dolf, toen hij alleen was. »Als ik geweten had,

Op Woensdag den 22 dezer

zullen door *John Peyet & Co.* aan de kade werf alhier publiek worden verkocht:

de Rondhouten, Zeilen, het staand en loopend Tuig en een gedeelte van de inventaris van Z. M. schoener *Argo*, en ten 10 ure precies, voornoemd vaartuig, zoo als hetzelve ter reede is liggende. (1861)

VENDUTIE

op Woensdag den 22 November 1854,

door *Vaupel & Co.*, voor het sterfhuis van den WelEd. heer mr. *G. Bagis*, op het Koningsplein,

van Wagens en Wagenpaarden, goed onderhouden Meubels, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Porcelein-, Glas- en Cristalwerk, Zilver- en Pleetwerken, eene fraaije collectie Bloemen in potten, enz. enz. (1851)

VENDUTIE

op Donderdag den 23 November 1854,

tegen 4 pCt. Vendusalaris,

voor het Commissiehuis van **Vaupel & Co.**,

van diverse Koopmanschappen, Lijnwaden, enz. enz.

(1852)

VENDUTIE

op Maandag den 27 November 1854,

voor het Commissiehuis van A. van Ommeren & Co.,

van diverse Lijnwaden, meer en minder beschadigd, Letteris, Boter, van puike kwaliteit, Salade Olie; voor rekening des boedels van wijlen den heer *T. A. van der Does*: drie kisten Capsules en Étiquettes, voorts 800 blikken Provisiën van het merk *J. F. Alberdingk Thym*, als: Doperwten, Bloemkool, Wortelen, Aspergies, enz., en ten elf ure:

5 Aandeelen in de Javasche Bank.

(1854)

Vendutie

van een

WOONHUIS EN ERF.

De Ondergeteekenden zullen op Maandag den 27sten aanstaande, op de Vendutie voor hun Commissiehuis, *ten elf ure*, verkoopen:

Een groot Steenen **WOONHUIS** met dito blokken Bijgebouwen en bijzonder ruim Erf, gelegen aan de oostzijde van het Koningsplein, nabij de Willemsbrug, blok M, 3de deel, sectie I No. 4, verponding No. 7849, behoorende tot den boedel van wijlen den heer *H. J. Guerin*.

(1855) A. VAN OMMEREN & Co.

Publieke Verkooping

van een

WOONHUIS EN ERF.

Op Maandag den 27sten aanstaande, zullen de Ondergeteekenden op hunne Vendutie verkoopen:

Een Steenen **WOONHUIS** met dito blokken Bijgebouwen en Erf, gelegen Gang Scott (weg van Tana Abang naar het Koningsplein), blok M, 3de deel, sectie III, No. 140, verponding No. 8495.

(1856) A. VAN OMMEREN & Co.

Kinder Speelgoed,

zeer geschikt voor het St. Nicolaas feest,

van heden af verkrijgbaar tegen civiele prijzen.

(1860) W. KUIJPERS, Passer Senin.

Direct van Bordeaux ontvangen:

25 Vaten uitgezochte Roode Wijn, merk de *Brienne*, 1851.
Montferrant 1850, bij

(1865) LAUGIER & ESMIOL.

Met de *Mazagran* ontvingen de ondergeteekenden:

100 mandjes Fransch Bier, merk *Fischer*, en Superieure Cognac, in vaten.

(1866) LAUGIER & ESMIOL.

Nouveautés.

Par le Mazagran, le soussigné a reçu les dernières

NOUVEAUTÉS DE PARIS.

Pélérines à basque, parures en tulle, corsages brodés, chemisettes, manches, pélérines, berthes, petits bonnets d'enfants, très coquets; broderies anglaises, cols, bandes, entredeux, boas rage Maria Dona, gants brodés, gants glacés et en soie pour dames et messieurs, bracelets et tours de gants, chapeaux amazones, souliers satin, peau dorée prunelle, velours frappés, dessins divers pour habillement d'enfants, satin et moiré blanc, soieries et étoffes de fantaisie pour robes, odeurs et essences sur fines.

(1853) A. PONS, Sluisbrug.

AMERIKAANSCHE

WATERCRACKERS

van BENT & Co.

Verkrijgbaar bij

(1837) W. JACOBSEN.

MAIL-KOFFERS

Parijsch fabricaat in stellen van 8 stuks, in consignatie ontvangen en zeer goedkoop verkrijgbaar bij

(1825) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

B. J. LEON,

Passer Pisang, hoek Groote Rivier,

maakt het geëerde publiek bekend, dat hij een tweede Toko geopend heeft, alwaar hij uitsluitend alle soorten van Provisiën en Dranken, tot de minste prijzen, zal verkoopen. Een groote partij provisiën reeds ontvangen hebbende, beveelt hij zich ten beste aan.

PS. De Toko op Passer Senen wordt op denzelfden voet voortgezet en wordt gedurig vermeerderd, zoowel in het vak van Meubelen, als in de beste Provisiën en Dranken. (1836)

Lichtkappen voor Lampen, (Abat-Jour.)

Lorgnetten in Schildpad en Ivoor.
Ivoren Maatstokken. Zak-Boussoles.
Proportie- en Haarpassers.
Ronde en vierkante Linialen.
Echte Engelsche Pennemessen en Scharen.
Engelsche Ackermann's Verwdoozen geheel gegarneerd van *f* 25,— tot *f* 100,— per stuk.

Ontvangen bij

(1826) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN

van verschillende Dimensiën en Prijzen.

Ontvangen bij

(1779) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

DIAMANTS

montés sur Bagues, Epingles à Cheveux, Pendants d'Oreilles, Bracelets, chez

(1833) DUCOMMUN & BORNAND.

In Commissie ontvangen:

eene partij Superieure Bordeaux Wijn

op Oxhoofden.

(1834) A. VAN OMMEREN & Co.

CHATEAU St. PIERRE St. JULIEN

wederom per de *Julie Claire* ontvangen.

De Prijs is *f* 40,— per Kist.

(1820) VAN DEN BIESEN & ZOON.

1000 BLIKKEN Fransche

DOP-ERWTJES,

PETITS POIS de PHILIPPE & CANAUD te Nantes.

Aan de Ondergeteekenden direct geconsigneerd

à *f* 1,25 per Blik.

(1819) VAN DEN BIESEN & ZOON.

J. TYZACK'S

BRITISH RAZORS

WARRANTED.

And Never Requires Grinding.

Razors and Strops sold from 11th to 16th of Nov. **337**. In one Day, Nov. 19th, **204**. Sold by *J. Tyzack* within Seven Days, **579**. Patronized by upwards of **3000** of the Commercial Gentlemen of England.

Te Batavia bij

(1755) S. D. BRANDON.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

gebruike men voor het genezen van zieke beenen. Mejufvrouw *Heppel* te Blyth bij Morpeth, leed aan eene zware kwaal, aan een harer beenen, derhalve zij de genees- en heelkundige hulp inriep van de voornaamste deskundigen in de omstreken, doch zonder gevolg. Haar gestel was aanmerkelijk verzwakt, en de toestand van het been was zorgwekkend. De verzwering nam sterk toe en de smart was ondragelijk. Toen gebruikte zij de zalf en pillen van *Holloway*, en korten tijd daarna was haar been volmaakt genezen, en hare gezondheid in den besten staat. De heer *Wilkinson*, drogist te Blyth, kan de juistheid van het bovenaangehaalde betuigen.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à............. *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à,................ - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1646)

REVALENTA ARABICA

van

BARRY DU BARRY & Co., te Londen.

Hoofd-Dépôt voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.

(961)

TE KOOP

Een zoo goed als nieuwe **BENDIE** en twee goed loopende gezonde **BENDIEPAARDEN.**

Te bevragen bij

(1863) W. JACOBSEN.

---

dat de doos werkelijk door een vreemde was afgehaald, had ik dien man de waarheid gezegd; maar ik meende dat hij mij maar voor den gek kwam houden, en dat zijn meisje haar eigendom reeds weêr in handen had. *Enfin*, ik wou wel dat hij neef ARNOLD eens een dametje kwam maken."

V.

Toen Dorf naar den commissaris ging, ontmoette hij ARNOLD, die zich naar zijne kamer begaf. De zuinige neef had eenige galanteriewinkels bezocht, om iets voor zijne EMMA te koopen; maar hij had gedurende een tijd niets geschikts kunnen vinden, dat hem niet te duur was. Daar waren anders wonderschoone zaken: *fiooles* met prachtige gouden en zilveren doppen; keurige *broches* met engelenkopjes beschilderd, snoeperige *porte-monnaies*, elegante *porte-bouquets*, bal- en visitebookjes om te stelen, maar... al die snuisterijen waren zóó peperduur!

»Die verjaardagen, — het is het lastigste wat er is!" pruttelde ARNOLD eindelijk bij zichzelven. »Kijk," vervolgde hij, »een liefje te hebben, dat is anders zoo kwaad niet; maar ik wou dat liefjes nooit jarig waren. Zoodra ik getrouwd ben, zal ik met mijne vrouw de overeenkomst maken, dat we elkander op onze geboortedagen met een kus en een handdruk zullen afzetten."

Hij was reeds weder op weg naar huis, toen hij, de J—B- straat overgaande, tegen een voor een kelder geplaatst kraampje stiet, waarop allerlei galanteriewaren waren uitgestald.

Zoodra hij stand bleef, kwam een klein smerig mannetje den kelder uit.

ARNOLD liet zijne oogen over het kraampje weiden, doch vond niets wat zijne aandacht trok. Intusschen was de Jood zijn kelder ingeloopen, en kwam een oogenblik daarna terug met een werkdoosje, dat hij aan ARNOLD toereikte.

»Dat is wat moois, mencer!" fluisterde LABAN hem toe. »Kijk eens, mencer! Er is een mooi speelwerk in."

Met deze woorden overhandigde de Jood de doos aan ARNOLD. Deze bekeek het voorwerp met schijnbaar onverschillige blikken, en gaf het toen aan den Jood terug.

»Wil u het speelwerk ook eens hooren, mencer?" — »Och neen, doe maar geen moeite; ik koop het ding toch niet; ik hou me niet met zulke vodderijen op," — »U zou er een cadeau van kunnen maken voor eene dame," meende LABAN en bewoog een knipje.

Beiden zwegen een oogenblik stil, om naar de welluidende toonen van het speelwerk te luisteren.

»Nu, wat zegt u er van?" vroeg LABAN. — »Waarvan?" — »Wel, van het speelwerk, vindt u dat niet allerliefst?" — »Het zal wel mooi wezen, maar ik heb er geen verstand van. Wat vraag je voor dat ding?" — »In den winkel zou het zeker wel vijf en twintig gulden kosten, maar voor twaalf gulden wil ik het u laten." — »Och kom! nu, dat is niet veel!" riep ARNOLD op spottenden toon. — »Dunkt u dat het te veel is? Maar bekijk het dan toch eens van binnen, als het u belieft. Het is een werkdoos; zie, daar hoort een schaar in, en daar kan men een vingerhoed en rijgpennetje in leggen. Doet u er maar eens een bod op, als het u belieft!" — »Wel neen, ik wil het ding niet hebben; wat zou ik er meê doen?" — »O, het zou een alleraardigst presentje voor een jonge jufvrouw zijn... Zeg u maar eens, wat wil u me geven?" — »Drie gulden kun je krijgen." — »Maar mijnheer! dat begrijpt u nu toch zelf ook wel, dat is geen bod!" — »Nu, hou het dan maar; het ding is me niet meer waard!" — »Als u tien gulden gaf..." — »Neen, ik zal je vier gulden geven, wil je het niet doen, dan kun je het laten." — »Waarlijk, mijnheer, het heeft me zelf meer gekost," zei LABAN, toen ARNOLD zich gereed maakte om heen te gaan. Hij riep hem na: »Acht gulden, mijnheer, zie, daar zal ik het u voor geven." — »Neen, ik geef geen cent meer!"

Eindelijk kocht ARNOLD het voor zes gulden, en zat niet langer met zijne *moeijelijke zaak* in de maag: hij wist, wat hij aan zijne EMMA op haren verjaardag zou geven.

»Zes gulden is wel geen kleinigheid," mompelde hij

Uit de Hand te KOOP of te HUUR,

Een Steenen WOONHUIS met dito Bijgebouwen,

staande en gelegen op Molenvliet, bij

(1859) J. W. BEYNON,

18 November 1854. Molenvliet.

TE KOOP op zeer voordeelige voorwaarden een **HUIS** en **ERF**, gelegen op het Koningsplein, bewoond door en te bevragen bij

(1841) A. H. BLOEM.

Te BUITENZORG

TE KOOP of **TE HUUR**

het HUIS, thans bewoond door Dr. *Waitz*. Te bevragen bij *E. A. Hagen* aldaar. (1867)

TE HUUR Een Huis op Noordwijk, Bazaar Baroe, bewoond door den hr. *Verdoorn*.

(1847) VOERMANS.

TE HUUR Het Huis, gelegen op den nieuwen weg van Tana-Abang (Kebon Sirie), bewoond door den WelEd. Gestr. Heer *H. J. C. Hoogeveen*, te aanvaarden den 1 December aanstaande en te bevragen bij

(1824) J. J. VAN DEN BIESEN, q. q.

GOUVERNEMENTS-OBLIGATIEN

rentende 4½ pCt., bij

(1829) KREGLINGER, DUMMLER & Co.

Verloren een Spaansch Hondje,

wit met bruine plekken, langharig, hoorende op den naam **BESSIE**, een geel koperen halsband, met de letters **J. W.** De vinder wordt verzocht hetzelve tegen eene goede belooning af te geven bij

(1840) W. BRUINING.

Houder van het Cognossement aan order over

B. VD. Z. No. 1. 1 kist Bellantaarns,

afgeladen door *J. J. Havelaar, P. Zn.* te Rotterdam, alhier aangebragt met het Ned. schip *Zalt-Bommel*, kapt. *C. J. Juta*, wordt verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij de Agenten

(1857) HAAGER & SCHUURMAN.

Op voordeelige voorwaarden

wordt bij eene familie op Java verlangd een **Gouverneur**, geëxamineerd en van de Protestantsche godsdienst, in staat en genegen om zich aan de opvoeding en het onderwijs van een viertal kinderen toe te wijden.

Gehuwd zijnde zal dit bij anders voldoende bekwaamheden geen overwegend bezwaar opleveren.

Adres franco onder lett. A. X. bij den heer *H. M. van Dorp* te Batavia, dan wel poste restante te Soerabaya. (1848)

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan. (1266)

 De ondergeteekende *R. J. Reinders*, laatstelijk gezagvoerder van het op den 16 Oct. jl. in straat Gaspar verongelukte Nederlandsch koopvaardijschip *Hendrik Wester*, door eene ernstige ongesteldheid tot op heden verhinderd aan eene op hem rustende verpligting te voldoen, betuigt door deze regelen openlijk zijne opregte erkentelijkheid aan Z. E. den vice-admiraal, kommandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine, den heer *E. G. van der Plaat*, voor den buitengewonen spoed, waarmede Z. E. Z. M. stoomschip *Batavia* heeft afgezonden om hem en de opvarenden van de *Hendrik Wester* in hunne ongelukkige omstandigheden te hulp te komen, terwijl hij tevens deze gelegenheid benuttigt om insgelijks den kommandant van genoemd stoomschip, den luitenant ter zee der 1 klasse *G. F. G. Gobius*, en den officieren, onderofficieren en opvarenden van dien oorlogsbodem de innigste dankbaarheid te betuigen voor al hunne pogingen tot welzijn van hem en zijne lotgenooten, voor de welwillende en menschlievende hulp en behandeling die zij aan dat boord op hunnen overtogt van Billiton naar Batavia hebben mogen ondervinden, voorzeker wel de eerste leniging en troost in hun ongelukkig lot, die niet ligtelijk door hen der vergetelheid zullen worden geofferd, maar onuitwischbaar in hunne harten blijven geprent.

Niet minder warmen dank zijn de ondergeteekende en zijne opvarenden verschuldigd aan den WelEdGestr. heer *H. G. Dielwart*, assistent resident van Billiton, voor de dadelijke en werkdadige hulp van ZWEdGestr. ontvangen, voor de menschlievendheid die in al zijne handelingen hunwaarts doorstraalde, voor zijne onvermoeide zorg om te redden, wat nog gered kon worden. Dien dank betuigen zij dan ook uit een vol gemoed en hoezeer zij weten, dat daden als waarvan hier sprake is, slechts hare belooning in zich zelven kunnen vinden, zoo is het de ondergeteekende en zijne lotgenooten toch streelend en eene ware behoefte te kunnen getuigen, dat waar de Nederlandsche vlag wappert, de zeeman in nood en gevaar belanglooze hulp en bijstand mag ondervinden, en de edelste hoedanigheden de eenigste drijfveren zijn van hen, die het ongeluk te hulpe komen.

(1850) R. J. REINDERS.

Batavia, 18 November 1854.

De ondergeteekende *Isaac Hensell Rutherford*, laatstelijk kapitein van het verongelukte Engelsche schip *Express*, biedt zijnen welmeenenden dank aan den gezagvoerder *Teerlink* van de Nederlandsche bark *Weltevreden* en den geneesheer *Botermans* op gezegden bodem, voor de menschlievende wijze, waarop hij en zijne equipage aan boord van gemeld schip is opgenomen en verzorgd, zoomede voor de vele hulp hem door de overige alhier aanwezige Nederlandsche gezagvoerders bewezen, ten einde hem in staat te stellen naar zijn vaderland terug te keeren.

(1843) J. H. RUTHERFORD.

Mr. *Isaac Hensell Rutherford*, commander of the late barque *Express* begs to offer his heart felt gratitude unto captain *Teerlink* of the Dutch barque *Weltevreden* and unto Mr. *Botermans*, doctor on board of that ship for the very kind manner in which me and my crew were received on board of his ship and provided for and likewise offers the sincerest thanks to all the Dutch and Swedish commanders now in the port of Batavia in acknowledgement of the assistence afforded me in the furthering of me home.

(1844) J. H. RUTHERFORD.

Dictionnaire des Arts et Manufactures,

de l'Agriculture, des Mines, etc. Description des procédés de l'industrie Française et étrangère.

Encyclopedie Technologique,

publié par *C. Laboulaye*, 2me édition de 1854, 2 grands volumes en folio, reliés en cuir et dorée.

Se vend à *f* 60,— chez

(1827) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LITHOGRAPHIE.

De ondergeteekende berigt, dat bij hem kunnen vervaardigd worden alle soort van **LITHOGRAPHIE**, als: **Handelspapieren**, **Plaatwerk**, **Visite-Kaartjes**, **Etiquetten** voor Wijnen, enz., met **Goud** en in **Kleuren**, en wat verder daaronder begrepen kan worden.

Door vermeerdering van personeel is hij in staat gesteld alles op de spoedigste wijze af te leveren.

(1667) H. M. VAN DORP.

Batavia, October 1854.

BOEKHANDEL LANGE & Co.

Bijbelsche familiën, rijk gebonden met platen. *f* 10.—

Diverse Kinderbijbels, vele nieuwe Kinderwerkjes, Prentboeken, Spellen, enz., bijzonder geschikt tot cadeaux bij het St. Nicolaasfeest.

1001 Nacht, Arabische vertellingen, 3 deelen, rijk gebonden, geïllustreerd. . . . . *f* 25,—

De Koran, Arabisch in prachtig fluweelen band, verguld op snede, in étui. . . . . *f* 60,—

Dezelfde in fraai lederen band. . . . . . . - 30,—

Zeer geschikt tot cadeau.

Kolonel *de Weiss*, Grondbeginselen van zedekunde en algemeene wereldkennis, 2 deelen, fraai geb. *f* 14.—

Van den Broek, Geschiedenis van het heelal, populaire Kosmos. . . . . *f* 5.—

Albumblaadje van Neerlands geliefden dichter *H. Tollens, Czn.* 0,50

Voornaamste bepalingen voor handel, scheepvaart en nijverheid in Oost-Indië, met *toegelichte en bijgewerkte tarieven* van inkomende en uitgaande regten, mitsgaders Chinesche tarieven, enz. *Nieuwe uitgave van 1854.* . . . . *f* 5.—

Dezelfde franco per post. . . . . - 6,—

Aanvragen franco. (1842)

In den loop dezer maand zal door den ondergeteekende worden uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK

en

KANTOOR-ALMANAK

voor 1855,

zullende de eerstgenoemde, behalve den Kalender, inhouden: de Namen der Ambtenaren, geplaatst bij de verschillende Directiën, de Hoofden der Plaatselijke Besturen in Nederlandsch-Indië, en van andere openbare inrigtingen, een Afstandwijzer der verschillende plaatsen op Java, het Tarief der Posterijen en Briefporten, Uittreksel der Zegel-Ordonnantiën, enz., enz.

(1600) W. BRUINING.

INDISCHE ZAKALMANAK 1855.

***f* 2,—, Franco 3,—.**

KANTOORALMANAK

***f* 1,—, Onopgeplakt 0,60.**

(1756) LANGE & Co.

Passage naar Samarang,

met de bark *Ellen*, kapt. *J. C. Lebert*, om den 24sten dezer te vertrekken. Adres bij

(1840) JOHN PRYCE & Co.

Passage naar Samarang

per Bark Naga Laut, kapitein *J. Winter*, te vertrekken den 18den dezer.

Informatiën bij

(1839) JOHN PRYCE & Co.

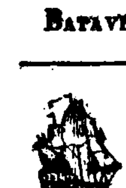
 Het stoomschip **Macassar** zal den 18den dezer naar Samarang vertrekken.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

de Agenten,

(1835) R. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 13 November 1854.

Voor Passage naar *Soerabaya*

wordt aangeboden, het voor den overvoer van Passagiers zoo doelmatig ingerigt Nederlandsch barkschip *Brouwershaven*, kapt. *P. Janssen*, tegen Zondag den 19den dezer te vertrekken.

Voor Informatiën gelieve men zich te wenden tot

de Agenten,

(1834) P. LANDBERG & ZOON.

---

toen hij op zijne kamer was, terwijl hij het speelwerk opwond, »maar daarvoor geef ik nu ook eens een prachtig cadeau."

Juist had hij het knopje verschoven, zoodat eene cavatine uit *Robert* zich liet hooren, toen zijne hospita, die we Jufvrouw Kaas zullen noemen, hem kwam verwittigen, dat een heer hem verlangde te spreken.

»Wie is die heer?" — »Ik ken hem niet," antwoordde de vrouw des huizes: »hij vraagt naar den Heer Marck, die op een handelskantoor is" — »*Enfin*, laat hem maar boven komen."

Terwijl Jufvrouw Kaas weêr naar beneden ging, beproefde Arnold de muziek te doen ophouden, doch te vergeefs. Daar hij evenwel niet gaarne door dien vreemden heer wilde aangetroffen worden, terwijl hij zich met eene dames-werkdoos vermaakte, sloot hij het geschenk voor zijn Emma in de secretaire.

Doch ofschoon minder helder, de muziek klonk toch nog door de kamer.

Er wordt geklopt. Willem treedt binnen.

»Goeden — *avond!*" wilde hij zeggen; maar het *avond* bleef hem van verrassing in de keel steken. Hij stond als aan den grond genageld. Toorn en ontsteltenis wisselden zich op zijn gelaat af; zijn oog schoot vlammen; zijne aderen aan voorhoofd en slapen zwollen op.

Onze Arnold stond niet weinig beteuterd. »Mijnheer,"

sprak hij, »mag ik weten, wien ik de eer heb bij mij te zien?"

Willem wierp een blik van diepe verachting op hem, maar antwoordde niet.

Er volgde een kortstondig stilzwijgen. Willem wist van woede geen woord uit te brengen; Arnold trachtte te vergeefs zijne verbazing in woorden lucht te geven.

En van uit de secretaire klonk het *air de grace*.

»Durf ik vragen," begon de koopman weêr, »aan welk toeval ik de eer van uw bezoek te danken heb?"

Weder vestigde Willem zijne donkere blikken op Arnold. »Aan het toeval, dat u in beslt heeft doen geraken van die speeldoos, die ik daar hoor," antwoordde hij, te naauwernood zijne gramschap meester.

Arnold begon te gelooven dat hij met een krankzinnige te doen had. »Wat meent u daarmede?" stamelde de koopman. — »Daar meen ik mede, dat je een ellendige bedrieger bent," — »Mijnheer..." — »Waar is de sleutel van die secretaire? Geef hem mij!" — »Maar mijnheer..." — »Geef mij den sleutel, of ik sla het geheele meubel aan splinters!" brulde Willem.

Nu begon het Arnold toch wat al te bont te worden; het leed geen twijfel meer, die man was volslagen krankzinnig.

»Hoor eens," zei hij op Willem toetredende, »als je niet dadelijk maakt dat je de kamer afkomt, dan zal ik je er afsmijten."

Willem hoort of ziet niets meer, hij gaat naar de kagchel, neemt de pook, en slaat daarmede uit al zijn magt tegen de secretaire. Arnold werpt zich op zijn razenden bezoeker. Er ontstaat eene hevige worsteling. De koopman houdt zijne tegenpartij van achteren omvat, en belet hem zijne armen te bewegen. Willem wringt zich in alle bogten, om zijne armen vrij te krijgen. De lamp wordt omver gesmeten; maar ook in de duisternis werdt de strijd voortgezet. De krachten van Arnold beginnen af te nemen; zijn vijand schuimbekt en knarst op de tanden; straks, Arnold voelt het, straks zal Willem zich losrukken.

Daar klinkt een raauwe gil uit Arnold's mond — en dreunend valt hij neêr op den grond. Zijne tegenpartij, eindelijk zijnen regterarm bevrijd hebbende en niet meer wetende wat hij deed, had hem met den pook een krachtigen slag op het hoofd gegeven.

Die hartverscheurende kreet doet Willem tot zichzelven komen; hij snelt den trap af, loopt de hospita, die op het geschreeuw komt toeschieten, omver, en vliegt het huis uit.

(*Wordt vervolgd.*)

Voor den overvoer van Passagiers

naar **Nederland** wordt aangeboden, het bijzonder goed ingerigt campagne schip *Rijswijk*, kapitein *J. R. N. J. Bijl*, zullende tegen ultimo December vertrekken van Samarang.

Adres aldaar bij den Gezagvoerder, of alhier bij

de Agenten,

(1830) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 15 *November*.

Familiën dan wel afzonderlijke personen naar **Nederland** wenschende te vertrekken, worden attent gemaakt op eene excellente gelegenheid, welke tegen half Januarij zich zal voordoen, met het snelzeilend uitmuntend ingerigt schip *Erasmus*, kapitein *H. F. Scharper*, hebbende eenen geëxamineerden doctor aan boord.

Voor particulariteiten adressere men zich te Soerabaya bij den Gezagvoerder of de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* en alhier bij

de Agenten,

(1815) G. SUERMONDT & Co.

Naar Rotterdam

biedt zich voor familiën dan wel afzonderlijke personen eene uitmuntende gelegenheid aan, met het nieuw gebouwd, extra snelzeilend, tot den overvoer van passagiers expresselijk ingerigt schip *Copernicus*, kapitein *E. T. Prater*, hebbende eenen bekwamen doctor aan boord.

Deze bodem zal vermoedelijk in de laatste helft der maand December tot vertrek door straat Balie gereed zijn.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren te Pasoeroean bij den Gezagvoerder, te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* en alhier bij

de Agenten,

(1816) G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

Op den 15 dezer is ter reede alhier geankerd Z. M. stoomschip *Soembing*, kapitein-luitenant ter zee *G. Fabius*, komende van Japan en hebbende de reede van Decima op den 26 October jl. verlaten. Naar men zegt is die bodem met eene staatkundige zending naar dat rijk belast geweest, en zoude de uitslag daarvan allergunstigst zijn. Met de meeste vriendschap te Nagasacki ontvangen en met beleefdheden overstelpt, terwijl schepen eener andere natie den wal niet naderen mogten, en op zulk eene behandeling niet roemen konden, zoo zou de keizer van Japan, ook voor den handel van zijn oudsten Europeschen bondgenoot nog eenige havens (waarschijnlijk Simoda en Hakodadi, dezelfde die aan de Noord-Amerikanen en Engelschen zijn toegestaan) hebben geopend, en de Nederlandsche natie doen deelen in al de voorregten aan anderen onlangs toegekend. Wij hopen dat deze gelukkige uitslag dier zending voor den Nederlandschen handelsstand de grootste voordeelen afwerpen, en wij weldra in staat zijn mogen meerdere bijzonderheden omtrent deze gewigtige zaak in ons blad op te nemen.

— In den achtermiddag van denzelfden dag heeft de Inlandsche vrouw *Saira*, wonende in de kampong *Soemoer Batoe* zich in hare woning om het leven gebragt, door middel van een touw om een hoogen bamboe en haren hals geslagen. Haar man, *Yben* genaamd, was op dat oogenblik afwezig en in het veld werkzaam, terwijl zij hare kinderen had uitgezonden. De redenen, welke tot dien zelfmoord geleid hebben, zijn onbekend.

— In dienzelfden achtermiddag, werd de Inlander *Sioen*, koelie in de steenbakkerij te Petoodjo, terwijl hij in zijne woning op een balej balej een weinig lag te rusten, onverwachts door den Chineschen schrijver van die steenbakkerij *Ong Kiong*, met twee krissen gewapend, overvallen en verkreeg daarmede een snede in den hals, een steek in het regter oor en eene wond aan het hoofd. Op *Sioens* hulpgeschrei kwamen dadelijk eenige Inlanders toeschieten die den Chinees opvatten en naar de policie bragten. Hij bekent de daad gepleegd te hebben in dronkenschap, zonder eenige redenen daartoe. *Sioen* is naar het stads verband gezonden; er bestaat geen vrees voor zijn leven.

— Mede op den 15den ging de Inlandsche vrouw *Ma Biedja* naar de rivier Tjiliwong, achter Parapatan stroomende, om hare kleederen te wasschen, medenemende een dochtertje, *Kananga* genaamd, ongeveer drie jaren oud. Spelende viel het wicht in de rivier en zonk dadelijk. De radelooze moeder sprong het, met eenige kampongbewoners, die ter hulpe snelden, na, doch het mogt hun niet gelukken het kind te redden, evenmin als hetzelve te vinden. Eerst den volgenden dag des morgens ten 8 ure werd deszelfs lijkje nabij de brug van den Bazâr Baharoe te Weltevreden opgevischt.

— De gouvernements-commissaris voor de residentie Westerafdeeling Borneo, de heer Mr. *A. Prins*, is den 16 dezer alhier met Z. M. stoomschip *Borneo* aangekomen, hebbende Pontianak op den 13 te voren verlaten. Naar wij vernemen is zijne overkomst slechts tijdelijk, en zal die hoofdambtenaar binnen kort weder derwaarts vertrekken om een togt op de Capouas te doen en zich langs die rivier tot in de verste binnenlanden van Borneo te begeven.

De tijdingen uit genoemde residentie luiden, wat den staat van rust aangaat, gunstig. Nergens wordt zij meer verstoord, en de oproerige Chinezen van Montrado zijn in volle onderwerping. Verscheidene hunner hebben eene billijke straf ondergaan. Op den 20 October is een der hoofdmuitelingen te Sinkawang opgehangen; twee anderen en acht opstandelingen hebben den 24sten dier maand te Montrado dezelfde straf ondergaan, terwijl 26 hunner, tot verbanning naar Java veroordeeld, met Z. M. stoomschip *Borneo* herwaarts zijn overgebragt.

De luitenant-kolonel *Andresen*, kommandant der Borneosche expeditie, die, zoo als wij vroeger meldden, wegens ziekte zich naar Pontianak begeven had, is sedert naar Montrado teruggekeerd en den 25 October met 130 bayonetten, ter regeling van eenige zaken, naar Lara vertrokken.

De troepen hebben grootendeels de reeds vroeger vermelde garnizoenen betrokken. De staf van het 7de bataillon infanterie ligt nu te Sinkawang, dat van het 13de te Montrado.

Den 1 November kwam de gouvernements-commissaris des morgens te Sinkawang aan, begaf zich des middags ten 4 ure naar Koelor en den volgenden dag naar Montrado om de nieuwe hoofden der Chinezen te benoemen en te bevestigen en het blokkeren der rivieren op te heffen, waardoor de staat van oorlog op dat gedeelte van Borneo beschouwd wordt als geëindigd.

— Wij ontvingen het volgende ter plaatsing, waaraan wij met het grootste genoegen gevolg geven.

Wanneer men, bij het verschaffen van genoegen, tevens het weldoen paart, dan heeft men dubbele aanspraak op erkentelijkheid. Om deze reden, durf ik UEd. uitnoodigen, dit weinige in uw blad te willen opnemen.

Sedert eenigen tijd is, door den onvermoeiden ijver en zorg van den kapitein *Diederiks*, te Djoecdjacarta een militairen schouwburg opgerigt. Door Z. H. den Sultan werd daarvoor kosteloos een gebouw afgestaan, waarin door onderofficieren, korporaals en manschappen herhaaldelijk vaudevilles zijn opgevoerd. De algemeene bijval, welke deze oprigting, zoowel van Z. H. den Sultan, de prinsen en hofgrooten, als van de landheeren en ingezetenen ondervindt, meer dan voldoende zijnde, om de uitgaven te dekken, zoo is door den kapitein *Diederiks* en de werkende leden, een gedeelte der opbrengst voor de behoeftigen van Djoecdja afgezonderd en zullen ongelukkigen van andere plaatsen later daarvan ook hun deel ontvangen.

Eere Z. H. den Sultan! Eere den kapitein *Diederiks!* Eere den militairen! welke bij het verschaffen van zoo veel genot, ook voor hunne ongelukkige natuurgenooten zorgen. Daarvoor brengen wij hun onzen dank, met den wensch, dat de militaire schouwburg van Djoecdja bloeijen en bevorderlijk blijven moge aan eene harmonie tusschen prinsen en hofgrooten, militairen en burgers, waarop Djoecdja met regt bogen kan!!

— Men berigt ons van Bezoekie 10 November, dat de zeerooverij tusschen die plaats en Soerabaya hand over hand toeneemt. Bijna kan geen praauw dien togt meer doen zonder aangerand te worden. Een praauw van de suikerfabriek te *Olean* in de residentie Bezoekie, suiker naar Soerabaya overvoerende, is op twee achtereenvolgende togten geheel door de zeeroovers uitgeplunderd en van eene andere praauw zonden, volgens het schrijven van den berigtgever, verscheidene opvarenden door hen gewond zijn geworden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Aan de heeren *J. F. G Brumund, J. B. Drossaers, J. A. van Boven* en *G. F. de Bruijn Kops*, te Batavia, die zich vereenigd hebben tot het bestuur der *Oost-Indische afdeeling van het Nederlandsch Genootschap tot afschaffing van het gebruik van sterken drank*, is dezer dagen door het gouvernement te kennen gegeven: dat die afdeeling, zoo als zij in de aan het gouvernement ingediende stukken wordt omschreven, door hetzelve wordt erkend en toegelaten, en, zoolang daarvan niet wordt afgeweken, zal blijven toegelaten, mits ook de middelen die de maatschappij zal aanwenden tot bereiking van haar doel, niet in strijd zijn met de wet en met de staatkundige belangen dezer bezittingen;

dat het gouvernement alle bescherming zal verleenen, welke bestaanbaar zal worden bevonden.

— In het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentieblad* van Zaturdag 11 November 1854, No. 89, leest men:

Soerabaya. Op den 3 dezer, is te Peketiengan binnengeloopen eene praauw Tjompreng, gevoerd door *Pa Eska*, die aan den boomwachter heeft gerapporteerd, dat hij van Semampir komende, geladen met atap, op de hoogte van Tambak Agoong, door eene rooversprauw, (Sampan) met 8 man, gewapend met pieken, is aangevallen en overmeesterd. Lading en alles, zelfs het roer en de reispes zijn door de roovers medegenomen.

— Reeds voorspelden nu en dan de weste winden, de naderende westmousson, toen in den vooravond van den 7 dezer, een hevig onweder boven Soerabaya los brak. Eene vulkanische uitbarsting kon bijna niet heviger zijn; het weêrlicht was niet van den hemel, terwijl de regen bij stroomen nederviel. Op verscheidene plaatsen in de stad is de bliksem ingeslagen, o. a. in het huis bewoond door den heer *Willemsen*, alwaar hij veel schade heeft aangerigt. — Evenwel heeft het weder een weldadigen invloed gehad op den dampkring; gedurende eenige maanden heerschte hier eene bijna ondragelijke warmte, die zeer nadeelig op de gezondheid werkte, nog verergerd door het slechte water dat de Kaliemas sedert eenigen tijd heeft opgeleverd, en de bijna verpestende lucht langs hare oevers in de stad, voornamelijk ondragelijk voor degenen, die in de stad wonen. — Het is te hopen, dat de regen de rivier spoedig van gezond en frisch water moge voorzien, dat heilzaam zal zijn voor de bevolking, zoo ook dat het worde verboden, om de oevers der groote rivier tot ophooping van allerhande vuilnis te gebruiken, hetwelk eene ondragelijke lucht veroorzaakt, hoogst onaangenaam voor de handelaren gevestigd aan die rivier, gelijk ook voor de voorbijgangers.

ENGELAND.

Londen, 14 September. De *Times* bevat een lang artikel, waarin hij zich ten hevigste verzet tegen de aanstaande terugkomst der vloot van den admiraal *Napier* in Engeland. Hij vermeent dat het binnenvaren der verschillende havens in de Oostzee eerst binnen ongeveer twee maanden door het ijs gesloten zal worden, en de vloten van heden tot dat tijdstip tijd over hebben om iets in die zee tusschen Kroonstadt en Sweaburg te ondernemen. Na den uitslag te Bomarsund verkregen, alwaar de *Edinburgh* op 500 meters, na zeven volle lagen een bres in de versterkingen geschoten heeft, gelooft hij ook, dat het gemakkelijk zou vallen dit in de forten Alexander ten noorden en Constantijn ten zuiden van Kroonstadt te doen. Vervolgens stelt de *Times* op den voorgrond, dat indien men voor die twee maanden de Oostzee verlaat, de Russische schepen hiervan gebruik zullen maken, om de havens, waarin zij thans opgesloten zijn, uit te loopen, hun vlag weder op de puinhoopen van Bomarsund te planten, langs de kusten van Denemarken en Zweden te varen en daar door een snorkend manifest den terugtogt der vloten, zonder dat zij iets uitgevoerd hebben, en de onbetwistbare meerderheid van den Czaar in de wateren der Oostzee te verkondigen.

Londen, 20 September. De *Standard* zegt dat het niet waarschijnlijk is, dat sir *Charles Napier* het bevel over de vloot in de Oostzee weder op zich neemt, en het vraagstuk zijner vervanging is van het hoogste gewigt. Naarvolgens dat dagblad heeft lord *Aberdeen* het bevel over die vloot lord *Dundonald* aangeboden, die geantwoord moet hebben, dat hij hetzelve wilde aannemen, *mits hij gemagtigd werd zich vrijelijk te bedienen van de magt die hem aanvertrouwd zou worden*, dat wil zeggen, dat dit bevel geen *fictie* maar eene wezenlijkheid zou zijn, en hij den oorlog tegen Rusland ernstig zou kunnen voeren. Lord *Aberdeen* heeft in die voorwaarden niet willen toestemmen, en lord *Dundonald* het bevel der vloot dien ten gevolge geweigerd.

— **Een Engelsche Wet.** Een treffend voorbeeld van de *roemrijke onzekerheid der wet* heeft zich onlangs voor de regtbank van het graafschap van Marylebonne te Londen voorgedaan. Een arme drommel van een kleedermaker eischte eene som van 9 £ voor geleverde kleedingstukken van een persoon, rijk in uitvlugten om de betaling zijner schulden te ontduiken. Reeds had de eischer de levering der goederen bewezen, en zijnen eisch wettig gestaafd, toen de advocaat van den beklaagde eensklaps aan den eischer vroeg, welke soort van knoopen hij aan die kleederen gezet had? Zonder aarzelen antwoordde de kleedermaker: »lakensche knoopen.» De regter zeer verwonderd, vroeg, den advocaat aanziende: maar, wat kan die vraag met de zaak gemeen hebben? Zeer veel, antwoordde de advocaat, gelijk gij dadelijk zult ontwaren, en vervolgens ging hij, tot groote verwondering van de toeschouwers en vooral van den kleedermaker, over, tot het aanhalen van acten van *Willem III*, koningin *Anna* en *George I*, die aantoonden, dat het bepaald onwettig was *lakensche knoopen* te maken, zoodat de ongelukkige eischer, in stede van zijn uitstaande te innen, nog een zware boete had beloopen, omdat hij lakensche knoopen geleverd had, terwijl het koperen hadden moeten zijn.

Hier is bepaald, zeide de advocaat, dat niemand op kleederen maken, verkoopen of naaijen zal knoopen of knoopsgaten van laken, sergie, camelot of andere stoffen, op eene boete van 40 sh. voor ieder dozijn alzoo gemaakte knoopen. Bovendien bepalen die acten, dat niemand betaling kan eischen voor kleederen zonder koperen knoopen. Die voordragt wekte onder het gehoor een schaterend lagchen op, maar de arme kleedermaker had geene reden om in dien lachlust te deelen, want de regter bevond, dat die zoo zonderling luidende acten, in den goeden ouden tijd tot aanmoediging van het fabrikaat van knoopen te Birmingham uitgevaardigd, hoewel sedert in onbruik geraakt, echter nog niet ingetrokken waren, en derhalve werkelijk nog kracht van wet hadden. Gevolgelijk werd de eisch van den kleedermaker, ofschoon als regtvaardig erkend, niet alleen ontzegd, maar hij ook nog door den advocaat van de tegenpartij op een spottenden toon aangezegd, dat hij hem vervolgen zou ter zake van de boete, die hij beloopen had, door het zetten van het eenige soort van knoopen aan de geleverde kleedingstukken, dat misschien alleen in den smaak viel van den kooper.

— Volgens het zeggen van de *Times* zoude de uitvinding van een nieuw projectiel de aandacht van het artillerie-committé te Londen tot zich getrokken hebben. Het bestaat in een bom, die, met zeker vocht gevuld, zich door de schudding van zelve daarvan ontlast, en het verandert in een regen van vloeijend vuur, dat alles verteert wat onder zijn bereik komt. Zelfs de rook zou de menschen dooden.

— Een bedienaar der Anglicaansche eeredienst, de eerwaarde heer *Hugh Polard*, heeft voor den magistraat van den Old-Baily te Londen moeten verschijnen, beschuldigd van in het volle geregtshof een pistool op het aangezigt van den advocaat *Gifford* te hebben afgeschoten. Gelukkig is deze niet gekwetst geworden. De beschuldigde is naar de driemaandelijksche regtszittingen verwezen.

Londen, 20 Sept. De kruisers der koningin hebben dadelijk, na de Fransche en Engelsche schepen met troepen, die naar Frankrijk terug keerden te hebben gesleept, hunnen kruistogt hervat. In de Finlandsche en Bothnische golven hebben een zeker aantal Nederlandsche schepen het beproefd de geblokkeerde havens binnen te loopen, doch zijn spoedig door de kruisers onderschept geworden. De *Archer* heeft er een, de *Monima* genaamd, genomen en naar Memel opgezonden. Die bodem had eene lading kaas en andere levensbehoeften in. Bodem en lading zullen naar Engeland worden opgezonden om prijs verklaard te worden.

Het transportschip *Algiers* zal, behalve eene groote hoeveelheid ammunitie ook nog 600 matrozen, ten behoeve der dienst op onze vloot, naar de Zwarte Zee overvoeren.

— Men zegt dat Beaumont Lodge, vroeger door lord *Ashbrook* bewoond, door koningin *Maria Christina* gekozen is om tot verblijfplaats voor haar, den hertog de *Riansières*, haar tweede echtgenoot, en hunne jonge kinderen te strekken. Gisteren zijn verscheidene kisten met meubelen langs den spoorweg aangekomen, die dadelijk naar Beaumont Lodge, dat eene geheele herstelling ondergaat, zijn doorgezonden. Genoemde Lodge is in eene overheerlijke landstreek, digt bij Cooper hille, op ongeveer drie mijlen afstand van het kasteel van Windsor gelegen.

— Men schrijft van Leeds 19 Sept.

Een gedeelte van den tunnell van Bromhope, op 6½ mijl afstands van Leeds, is heden morgen ten ½12 ure, op het oogenblik dat de passagierstrein denzelven doortrok, ingestort. Die tunnel is ongeveer drie mijlen lang en toen hij gegraven werd, ontmoette men eene ontzaggelijke hoeveelheid water, welke natuurlijke hinderpaal slechts ten koste van zwaren arbeid en veel uitgaven uit den weg is kunnen geruimd worden. Misschien is wel de vochtigheid de oorzaak dier instorting.

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 18 November 1854, No. 92.

Dadelijk liepen er in deze stad verschillende geruchten over de belangrijkheid van dit voorval en 7 of 8 geneesheeren vertrokken naar het tooneel des ongeluks. Verscheidene omnibussen en andere voertuigen met gekwetsten zijn hier aangekomen, maar het ware getal kende men nog niet, als zijnde er drie wagons geheel onder de ingestorte aarde bedolven. Op den trein bevonden zich nagenoeg 100 passagiers, doch de reizigers in de laatste wagons hebben niets geleden, dewijl de trein zich in tweeën gescheiden heeft.

P. S. Het schijnt dat niemand bij dat ongeluk is omgekomen.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Sept. De *Constitutionnel* en het *Journal du Havre* deelen mede, dat in de haven van Cherburg het officieel berigt is ontvangen, dat 46 vaartuigen, waaronder 10 Engelsche transportschepen van den 3den tot den 10den October aldaar zullen binnenvallen, het expeditionnaire leger van de Oostzee terugbrengende. Hetzelfde berigt bevat ook de mededeeling, dat zoodra de ontscheping bewerkstelligd is, een gedeelte van ons escader te Cherburg verblijven en het overige zich naar Brest begeven zal.

— Den 7den is op de pakketboot *Thabor* te Marseille weder een groot aantal officieren ingescheept met bestemming naar den Levant. Onder deze bevinden zich de kolonel van het 7de regiment dragonders. *Duhesme*, de escadronschef van den staf. adjudant van prins *Jerome*, *d'Abrantes*, de bataillons chef van het 1ste bataillon jagers te voet *Aymard*, 9 kapiteins en luitenants, 17 officieren van gezondheid en verscheidene officieren en soldaten van de administratie.

Parijs, 12 Sept. Men wil hier dat prins *Czartorisky* een brief aan de Polen heeft gerigt, waarin hij voorgeeft, dat de groote Europesche mogendheden als nu de rampzalige gevolgen der verdeeling van het koningrijk Polen inzien. De gansche Poolsche natie verlangt, zegt hij, in die uitgestrekte provincien die hun vaderland uitmaken, eensgezind naar eene nationale onafhankelijkheid. Alle Polen, welke hunne gevoelens ook mogen zijn, stemmen overeen in de erkenning, dat wanneer zij door Gods wil geroepen mogten worden aan de worsteling deel te nemen, een krachtvol en, om zoo te zeggen, militair bestuur gedurende dezelve, noodzakelijk zal zijn.

Eenmaal die onafhankelijkheid verworven zal de natie alleen het regt hebben om zich den vorm eener regering te kiezen, doch daarbij voorzeker niet verzuimen de raadgevingen der bevriende mogendheden in overweging te nemen, totdat zij of een derzelven luide verkondigen, dat Polen kracht genoeg bezit om naar deszelfs regt voor het welzijn van Europa te bestaan. Tot zoo lange die mogendheden niet een Poolsch leger zamenstellen, zal het pligt zijn voor de Poolsche natie te wachten en in hare kalme en bedaarde houding te blijven volharden. Dit is de eenigste gedragslijn die de Polen kan vrijwaren van de grootste der ongelukken, namelijk onderlinge verdeeldheden en de zamenloop der tot nu plaats gegrepen hebbende gebeurtenissen moet in hen het geloof aan de Goddelijke goedheid en regtvaardigheid versterken.

— Het leger heeft Bomarsund op den 2den September verlaten, na al de versterkingen door middel van mijnen te hebben doen springen; de drie torens en het groote kasteel, alles is verwoest. In den avond van dien dag bleef er niets over dan puinhoopen in dikke rookwolken gehuld, waaruit, bij tusschenpozen, de vlammen sloegen. Van tijd tot tijd hoorde men de bommen, die men opzettelijk in de versterking gelegd had, om het blusschen van den brand te verhinderen en alles om zich henen deden stuiven, springen en indien de vereenigde troepen in de aanstaande lente naar de Oostzee terugkeeren, zullen zij, zonder den minsten tegenstand, te Bomarsund voet aan wal kunnen zetten.

Parijs, 19 Sept. Op eene buitenplaats tusschen deze hoofdstad en Borssy St. Leger gelegen en aan den heer *R....*, een onzer voornaamste handelaren, toebehoorende, greep onlangs het volgende droevige voorval plaats.

Reeds sedert eenigen tijd bespeurde men de verdwijning van verscheidene kostbare voorwerpen, van zilverwerk, van geld zelfs en door het onderzoek, deswege ingesteld, bleek het, dat die diefstallen, welke zich ten minste eens in de week herhaalden, gedurende den nacht gepleegd werden en de dief valsche sleutels moest bezitten, alzoo noch aan de sloten, noch aan de deuren eenig spoor van inbraak was te ontdekken.

De waakzaamheid, die men vooral ten opzigte van den huisbewaarder en tuinman *Pieter D....* instelde, leidde tot geen uitslag. Eenige dagen later kwam zijn zoon, *Julius D....*, geemployeerde in eene openbare inrigting, die een verlof had gekregen, hetzelve bij zijne ouders doorbrengen. Men onderrigtte hem omtrent hetgeen er voorviel en hij besloot het geheim te ontsluijeren.

In den nacht volgende op den dag na zijne aankomst, plaatste hij zich met een geladen geweer op een trap, die naar het binnenste van het huis leidde en hield daar wacht. Ongeveer ten 2 ure deed zich een ligt gedruis hooren en *Julius* zag niet ver van hem eene menschelijke gedaante voorbijgaan. — Wie daar? riep hij. — Geen antwoord. Een tweede toeroep evenzoo. De jongeling lag daarop zijn geweer op den onbekende, die stilzwijgend steeds voortging, aan, de trekker haakte aan een knoop van *Julius* rok, het schot ging af en de geheimzinnige stortte op den vloer neer.

Eenige oogenblikken daarna herkende men het lijk van den tuinman. De ongelukkige *Julius* had zijn vader gedood.

Naar het schijnt was *Pieter D....* slaapwandelaar. Hij stond des nachts op en alzoo hij alle sleutels van het huis in zijne bewaring had, viel het hem gemakkelijk overal in te dringen en de ontvreemdingen te plegen, die hij zich den volgenden dag niet herinnerde. Al de verdwenene voorwerpen werden in eene schuur, onder een hoop stroo verborgen, terug gevonden.

Julius, ten uiterste wanhopig, verdween. Den volgenden morgen vonden eenige landbouwers zijn lijk in een waterpoel.

— De regterhand der oudste dochter van den heer *X*, oud Notaris, is verschrikkelijk verminkt geworden door een jongen wolf, die geheel tam scheen en waarmede men in het huis als met een jongen hond omsprong. Voorheen vergenoegde men zich met zeer vreedzame dieren groot te brengen, tegenwoordig echter willen vele dames niets meer van eekhorens, apen en papagaaijen weten om hare salons te verlevendigen, maar verlangen jonge tijgers, panthers, leeuwen en beeren, die onvermijdelijk vroeg of laat hun wreed instinct terug vinden en opvolgen en zich op hunne meesters werpen. Zulks brengt de geschiedenis van den zwarten wolf van *Baillot*, de beroemde violist, weder in gedachte.

Baillot was in Rusland uitgenoodigd om op een buitenverblijf eenigen tijd door te brengen. Den eersten dag ontwaarde hij, te midden van het middageten, eene groote zwarte massa onder de tafel, hem met vurige oogen aanstarende. Verschrikt wierp hij zijnen stoel achteruit. — Stoor u daar niet aan, zeide de huisvrouw, het is de zwarte wolf, maar hij is tam. Des avonds naar bed gaande, zag *Baillot* onder zijn ledekant, in eene ineengetrokkene houding, een dier met open muil en schitterende scherpe tanden. — Wat is dat? vroeg de kunstenaar verschrikt. — Stoor u daar niet aan, antwoordde de huisknecht, dat is de zwarte wolf, maar hij is tam en ik zal hem wel verjagen. Den volgenden morgen ging *Baillot* met zijn huisheer op de jagt. Op het oogenblik dat hij de stoep aftrad, vielen er eenige geweerschoten. Wat beteekent dat? vroeg hij. — Och! stoor u daar niet aan, antwoordde de huisheer, het is de zwarte wolf, die men dood schiet, want hij heeft van nacht den kok opgevreten.

Parijs, 23 Sept. Gisteren is de heer *Soule*. gezant der Vereenigde Staten in Spanje, alhier aangekomen; hij is vergezeld van een der secretarissen van de Noord-Amerikaansche legatie in Engeland. die hem met zeer veel haast in de Arriego is komen afhalen. De heer *Soule* vertrekt naar Engeland, waar hij zich, naar men veronderstelt, zal inschepen, om naar New-York terug te keeren.

Marseille, 18 Sept. De kapitein luitenant ter zee *de Cuers* heeft zijne militaire loopbaan verlaten om in den geestelijken stand te treden. Reeds sedert lang diende hij in de Fransche marine en woonde den zeeslag van Navarin bij.

Parijs, 24 Sept. Volgens de dagbladen uit het Zuiden van dit rijk, bespeurt men aldaar dat de druivenziekte in vele wijngaarden verdwenen is, dit, hoezeer dit eene verbetering in de hoedanigheid van den wijn belooft, zoo zal de hoeveelheid toch zeer gering blijven en overal ziet men naar middelen om uit den wijn te vervangen.

In de Dordogne wordt de cider den geliefkoosden drank en voor een hectoliter goede cider betaalt men 50 fr. Voor dien prijs kon men, twee jaren geleden, twee vaten zeer goeden wijn koopen.

In Bourgogne en Champagne wil men den wijn door bier vervangen en de prefecten nemen reeds voorzorgen dat dit brouwsel niet door schadelijke aanmengsels vervalscht wordt. Jammer slechts dat in de noordelijke en westelijke departementen, alwaar het bier de uitsluitende drank is, de duurte van hop en gerst, den prijs zal verhoogen, en de dagbladen van Rijssel berigten, dat ten gevolge van dien de prijs van het bier reeds 5 fr. per hectoliter gestegen is, zoodat de herbergiers hetzelve voor niet minder dan 30 cents per liter kunnen geven.

DENEMARKEN.

Het hof van Kopenhagen biedt steeds weerstand aan de Engelsch-Fransche eischen, maar dewijl het dreigende gebeurtenissen om zich ziet stapelen, dringt het er bij de Duitsche cabinetten op aan om een steun te erlangen. die het in staat stelt zijn statu-quo te handhaven. Verscheidene brieven van Weenen en Berlijn, verzekeren, dat Denemarken van Oostenrijk en Pruissen dien steun verwerven zal, en willen ook weten, dat indien de admiraal *Napier* in deze dagen naar Engeland vertrekt, zulks eenig is om bevelen omtrent Denemarken te ontvangen, waarmede hij naar Kopenhagen zoude terugkeeren om naar gelang van zaken te handelen.

ZWEDEN.

Men schrijft van *Stockholm*, 15 September, aan den *Correspondent van Hamburg*, dat er tusschen de Noorweegsche regering en het cabinet van St. Petersburg diplomatieke verwikkelingen zijn ontstaan, ter zake van zeker stuk lands aan de IJszee, alwaar de Noorweegsche laplanders gewoon zijn hunne rendieren in den zomer te laten grazen.

Onverwachts heeft de Russische regering dit door gebruik verkregen regt verboden. De Storthing is in de gelegenheid geweest deze zaak te onderzoeken en schijnt tot het besluit te zijn gekomen, dat de handelwijze van Rusland niet zoo zeer tot doel had zich het bezit van dien onbewoonden grond te verzekeren en voor anderen te sluiten, dan wel een ander staatkundig doel van het uiterste gewigt.

— Naar luid van verscheidene koopmansbrieven van Stockholm, zijn de handelszaken tusschen Zweden en Finland, in weerwil der blokkade door de Engelsche oorlogschepen, weder zeer levendig geworden, en de Zweedsche handelaren weten zich, met uitsluiting van anderen ter zee handeldrijvende natiën, die omstandigheid zeer goed te benuttigen. De talrijke kleine vaartuigen, gebezigd wordende tot het invoeren der verschillende vreemde handelswaren, die den Finlanders noodzakelijk zijn, dewijl dat land geene fabrieken bezit, vinden steeds middel om de waakzaamheid der Engelsche kruisers te ontsnappen en hunne ladingen op den vasten wal van Finland te ontlossen. Binnen weinig tijd zullen die streken buitendien weder geheel vrij worden, want de winterstormen verhinderen het voortzetten der blokkade.

Men leest in den *Moniteur der Vloot*:

Reeds hebben wij de zamenstelling der vereenigde Fransche en Engelsche vloten in de Oostzee, bestaande uit 30 zeil- en stoomschepen, 50 fregatten, corvetten en schepen van kleinere charter, doen kennen. Thans zijn wij in de gelegenheid, ten gevolge van inlichtingen uit eene goede bron geput, ook de sterkte der Russische zeemagt in die zee op te geven.

L i n i e s c h e p e n. *Rusland* en *Keizer Peter I* 120, *St. George* en een ander, welks naam onbekend is 112, *Emgesten*, *Krasnoi*, *Gunule*, *Wladimir*, *Volga*, *Viborg* (met schroefstoomvermogen) en *Keizerin Alexandra* 84, *Narva*, *Beresina*, *Brienne*, *Borodino*, *Smolensko*. *Arois*, *Finland*, *Katzbach*, *Hezechiel*, *Andrew*, *Kulm*, *Ingermanland*, *Gimofa Azola*, *Sisoi*, *Vilagon*, *Natron Meaga*, *Pere Champanoise* en *Michael* 74 st.

S t o o m f r e g a t t e n. *Kamschatka* 430 paardenkracht 16 st., *Grosachie* 400 paardenkracht 6 st., *Rurik*, *Chabron* en *Ragater* 300 paardenkracht 6 st., *Diana* en *Hercules* 200 paardenkracht 6 st. Deze fregatten liggen met 20 der bovengenoemde linieschepen te Kroonstadt.

Tien jagten en een ijzeren postboot bevinden zich met de overige tien linieschepen te Helsingfors, gelijk ook de volgende stoomfregatten: *Olof* 400 paardenkracht 16 st., *Smilot* 400 paardenkracht 12 st., *Cremiachi* 400 paardenkracht 6 st.

Z e i l s c h e p e n. Fregatten. *Alexander Newski* 58, *Constantinæ* 54, *Cesarewitsch*, *Cesarewna*, *Amphitrite* en *Castor* 44 st., drie fregatten met platten bodem tot oefening in het schijfschieten. Corvetten en brikken van 20 stukken. *Ajax*, *Palimire*, *Parijs*, *Philoctetes*, *Prins van Warschau*, *Navarin*, *Dwina Oliwitza*, nog drie anderen wier namen onbekend zijn, 15 schoeners en transportschepen, 50 oude en 80 nieuwe kanonneerbooten.

Bij de opsomming der sterkte van het geschut, hebben wij als werkelijk cijfer aangenomen, dat wat op de staten der Russische zeemagt bekend gesteld is, doch wij gelooven hier te mogen aanhalen, de woorden te vinden in het *Colonial Magasine* Mei 1850, een tijdstip waarin er nog geene sprake kon zijn van de tegenwoordige oorlogsomstandigheden:

»Hoezeer de Russische schepen onderscheiden worden door hunne rijen geschut, voeren zij evenwel een grooter aantal kanonnen, dan die rijen aanduiden, want allen, zoo linieschepen als fregatten, hebben geschut op de plecht, zoodat een schip van 110 werkelijk 120 tot 130 stukken voert, een van 84, 90 tot 94, een van 74 84 tot 86, en de fregatten van 44, 50 tot 55 stukken."

SPANJE.

De volgende regelen, aan eene briefwisseling met de *Messager de Bayonne* ontleend, zijn niet van belang ontbloot.

Sedert eenigen tijd en vooral in de laatste dagen wordt veel gesproken van bewegingen der Carlistische partij. Naauwkeurige berigten heeft men niet, maar men weet toch dat van af de eerste dagen der omwenteling de bewegingen zich geopenbaard hebben. Op verschillende punten zijn afgezonderde benden van 20 à 30 personen verschenen, doch ofschoon men ze heeft kunnen verdrijven, is het echter nog onbekend of zij geheel uitgeroeid zijn geworden.

— Bij het ministerie van oorlog is men, volgens de *Espana*, volijverig werkzaam aan het op nieuw zamenstellen der legercorpsen. Verscheidene generaals en officieren hebben in last gekregen Madrid te verlaten en hun verblijf buitene Oud en Nieuw Castilië en Navarra te vestigen. Onder dezen behooren de luitenant colonel *Pita*, adjudant van den generaal *Prim* en de luitenant kolonel der cavallerie *Rosell*. De soldaten van het contingent van 1847 zijn tegen wil en dank met onbepaald verlof verwijderd.

PORTUGAL.

Men schrijft van Lissabon, 9 September aan de *Morning-Herald*:

De hertog *van Saldanha*, jongste zoon zijner familie, bezit geen ander vermogen dan de opbrengst zijner betrekkingen. Hij droomde derhalve van eene rijke partij voor zijn zoon. Gevolgelijk werd de graaf *van Saldanha*, zijn zoon, naar Oporto gezonden om de hand te vragen van Mejufvrouw *Ferreira*, 12 jaren oud, eene rijke erfgename, die bij hare moeder, eene weduwe, inwoonde. Dit aanzoek niet aangenomen zijnde. zoo werd er besloten om de hoeve van *Travassos* van de Doura, door die weduwe bewoond, aan te vallen. De graaf en zijne vrienden vereenigden zich te Las-Casacs, waar zij versterkt werden door de beruchte *Joses Don Casaes* en zijne bende, bij het invallen van den nacht vertrok deze met de vrienden van den graaf, die van zijne zijde met een priester zijne prooi te Entrerios bleef afwachten, naar Travassos.

Aldaar aangekomen, ontwaarde de bende, dat het huisgezin, waarschijnlijk gewaarschuwd, gevlugt was. In den omtrek alles in rep en roer geraakt zijnde, zoo werden de klokken geluid, de boeren wapenden zich haastig en de bende koos het hazepad. Mevrouw *Ferreira* had zich met hare dochter naar Regua begeven, alwaar zij zich onder de bescherming der bevolking gesteld had. Den volgenden dag vertrok zij onder een geleide van het 9de regement infanterie naar Homego, waar zij in een klooster eene schuilplaats hoopte te vinden, doch de abdis weigerde haar te ontvangen, waarop zij besloot, als geene bescherming in haar land kunnende vinden, hetzelve te verlaten. Men zegt dat een jonger broeder der jonge jufvrouw, verleid door de beloften van eeretitels en waardigheden, de plannen der schakers begunstigde. De jonge graaf *Saldanha* heeft zich gehaast, uit vrees voor een Charivari, dat hem bedreigde, Oporto te verlaten.

ITALIË.

Te Weenen is, naar men zegt, de volgende telegrafische dépêche uit Turijn ontvangen, voor wier waarheid echter de weener *Presse*, niet wil instaan: »Een ernstig conflict is te verwachten tusschen de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Frankrijk en Engeland. De in den jongsten tijd vaak genoemde prins *Florestan* heeft namelijk zijn vorstendom Monaco aan de Vereenigde Staten verkocht. De acte van verkoop is deze maand

(Sept.) geratificeerd worden. Engeland en Frankrijk, die te vergeefs getracht hadden den verkoop te beletten. hebben verklaard thans tegen de inbezitneming van Monaco door Amerika te protesteren, en schijnen besloten de uiterste middelen aan te wenden, opdat de Vereenigde Staten geen vasten voet in Italie krijgen. Sardinie heeft verklaard aan het protest deel te nemen."

— De policie te Turijn heeft eene vereeniging ontdekt, *Cocca* (strop) genaamd, grootendeels bestaande uit vroegere veroordeelden en tot doel hebbende het opligten van jonge vrouwen.

De leden dier vereeniging schijnen voornamelijk op het oog te hebben, de jeugdige dienstmeiden uit herbergen, koffijhuizen, brouwerijen, want verscheidene harer zijn verdwenen.

Twee dienstmeiden uit eene herberg hebben verklaard, dat zij op straat door eenige mannen waren aangehouden, die haar geblinddoekt en gewelddadig naar een huis buiten de stad gesleept hadden, waar zich nog meerdere mannen bevonden en zij de smadelijkste en onteerendste behandeling hadden ondergaan.

Twee andere jonge vrouwen werden des nachts, overdekt met wonden en zwemmende in hun bloed, op straat gevonden. Ook zij verklaarden gewond te zijn geworden in eene worsteling met mannen, die haar wilden medeslepen. Zij waren dienstboden in burgerlijke huishoudens en zijn naar het gasthuis overgebragt, alwaar de eene reeds overleden, doch de andere genezen is.

Verscheidene leden dier stropvereeniging zijn reeds gevangen genomen, doch een groot getal is het ook mogen gelukken te ontvlugten.

— Men schrijft van Parma 10 Sept. aan de *Opinione van Turijn*.

Voortdurend drukken de droevige gevolgen van het oproer op onze bevolking. 18 personen werden den 7 bij vonnis veroordeeld, 6 tot den dood, 6 tot levenslangen dwangarbeid, 2 tot 20jarigen dwangarbeid en 1 tot 5 jaren gevangenis. Van de 6 ter dood veroordeelden zijn *Borgheni* en *Franzoni* gisteren doodgeschoten. De doodstraf voor *Capaci* en *Rapacci* is gewijzigd in levenslangen dwangarbeid, die van *Boochi Luigui* in 20 jaren dwangarbeid en die van *Bortoli* is geschorst, omdat men nog nadere bekentenissen van hem verwacht, ten gevolge waarvan nu reeds een sergeant en corporaal in hechtenis zijn genomen.

TURKYE.

Men leest in de *Lloyd* van 21 Sept.

Wij ontleenen aan verschillende brieven de volgende bijzonderheden omtrent de ontscheping der troepen van de groote expeditie nabij Eupatoria. Den 8 Sept. zond de vloot onmiddelijk na aankomst bij het Slangeneiland kleine escaders af om Odessa, Genikale, Caffa en Anapa te blokkeren. Het overige der expeditie lag ten gevolge der tegenwinden gedurende eenige dagen stil.

Den 13 in den morgen de wind weder gunstig wordende, zoo werd last gegeven koers te stellen naar Eupatoria, alwaar de landing plaats zou grijpen. De overtogt was kort en gelukkig en op den 14 des morgens ten 5 ure, wapperden de vlaggen der drie vereenigde natiën reeds op den oever en begon de ontscheping.

Een bataillon Fransche jagers en de Engelsche buksjagers ontscheepten het eerst, gevolgd door de Zouaven en Turken. Kleine stoomvaartuigen en vlotten zetteden de troepen, ongeveer 60 000 man sterk, met hunne artillerie aan wal, met zoo veel orde en bewonderingswaardigen spoed, dat ten 9 ure reeds 15.000 man op de kust ontscheept waren. De sapeurs, door de infanterie en de Bulgaarsche werklieden, door het leger medegenomen, geholpen, ruimden onmiddelijk alle hinderpalen uit den weg, die de Russen tegen den marsch der troepen hadden daargesteld en maakten gemakkelijk de beschadigde wegen voor de cavallerie en artillerie bruikbaar.

Nog was het geen middag toen reeds de voorhoede in twee colonnen over Sympheropol en Buitsenischari naar Sebastopol op marsch toog. Bij het vertrek van het tweede adviesjagt des middags ten 4 ure, was de landing reeds afgeloopen. De Russen schenen eene stelling in het bergachtige land, dat Sympheropol omgeeft, te hebben ingenomen.

De ontscheping heeft plaats gehad aan kaap Baba, in de nabijheid der kleine stad Eupatoria, in het Russisch Koslof geheeten. Eupatoria ligt op 18 mijlen afstand van Sebastopol. De reede is tusschen de stad en kaap Baba gelegen en heeft tot op een afstand van een half uur 10 à 12 voet water. Het land om die stad is plat en vormt eene onmetelijke steppe. Ten westen ligt een groot meir en de weg loopt tusschen dat meir en de zee, zoodat het de eerste stelling der troepen bij de landing reeds beschermd heeft.

De bevolking der dorpen in den omtrek stroomde naar kaap Baba en lag veel verwondering, doch geene geneigdheid tot het bieden van weerstand aan den dag. Eupatoria heeft slechts een klein garnizoen, dat zich waarschijnlijk niet zal kunnen verdedigen.

De volgende belangrijke bijzonderheden worden medegedeeld, omtrent de wijze waarop *Omar Pacha* zich van de Bachi-Bouzouks ontdaan heeft. Na hen, onder het voorwendsel van hen naar Bucharest te zullen zenden om hem tot voorhoede te strekken, in zijn kamp vereenigd te hebben zeide *Omar Pacha* hun aan, dat zij zich voortaan aan de krijgstucht en de wapenoefeningen der geregelde troepen, waarbij zij ingelijfd zouden worden, hadden te onderwerpen. Die aanzegging van de zijde der Bachi-Bouzouks eene hevige tegenkanting te weeg gebragt hebbende, zoo deed de Muchir hen dadelijk door de geregelde regementen aanvallen, waardoor een verschrikkelijk gevecht ontstond, waarin ongeveer 200 dooden vielen en dat met de geheele oplossing der ongeregelde corpsen in het Turksche leger eindigde.

— Een brief uit den Levant behelst het volgende:

Te Scutari in Albanie is, ten gevolge der duurte van de levensmiddelen een vreeselijk oproer uitgebroken. De Pacha werd genoodzaakt in het kasteel te wijken, zijn serail, de stad en de bazâr aan de woede der bevolking overlatende. Deze, door eenige slechthoofden aangehitst wierp zich op en plunderde de winkels van eenige personen, die men haar als opkoopers had aangeduid. De stad is gedurende twee dagen in de magt der oproerige volksmenigte gebleven. Groote buitensporigheden waren bedreven en men vreesde nog voor ergere, doch bij tijds nog wierp zich de Fransche viceconsul, terwijl het vreedzaam gedeelte der bevolking in de grootste ongerustheid verkeerde, te midden der aangehitste menigte en was zoo gelukkig zich te doen hooren en van haar den terugkeer tot rust en orde te verwerven.

— Men verneemt het overlijden ter dezer dagen van den Pruissischen ingenieur *Grach*, die sedert 20 jaren in dienst is der Porte. Hij heeft Silistria niet alleen versterkt, maar ook krachtdadig helpen verdedigen. De Turksche soldaten koesterden een onbeperkten eerbied voor hem, en zijn naam verdient met die van *Moussa Pacha*, ter herinnering aan die heldhaftige verdediging, der vergetelheid onttrokken te worden. Hij is, door de cholera getroffen, overleden, terwijl hij zich met verlof op weg bevond van Routchouk naar Constantinopel.

NOORD-AMERIKA.

Men leest in een dagblad van New-Orleans, onder den titel van *een onverbeterlijke*, den volgenden trek van een abolitionist, een aanhanger der partij van de *anti slaverij*.

Thomas Garratt, oud 70 jaren, verscheen voor den sheriff, als de ontvlugting te hebben bevorderd van 15 slaven te gelijk, en werd veroordeeld tot het betalen van 8000 dollars, ofschoon zijn vermogen slechts op 5000 dollars geschat wordt. Na die veroordeeling zeide de sheriff tot hem:

»*Garratt!* nu zijt gij arm en op uw ouden dag niets dan een bedelaar. Ik hoop dat gij voortaan meer zorg zult dragen voor uwe eigene zaken en u minder bemoeijen met die van anderen."

»»Ja,"" antwoordde *Garratt*, »»ik ben thans op mijn ouden dag een bedelaar, doch heb mijn leven niet slecht doorgebragt, want ik bezit de namen van 1400 slaven, die ik heb helpen ontvlugten en indien ge een armen vlugteling ontmoet, die des nachts een vriend noodig heeft, zend hem dan maar gerust bij den ouden *Thomas Garratt*.""

— De berigten uit Amerika ontvangen, zijn weinig in getal en van luttele beteekenis.

Het bevestigt zich, dat eene Amerikaansche scheepsmagt te St. Domingo was aangekomen en den afstand der haven Samana met een zeker grondgebied, in naam der Vereenigde Staten, had geëischt. Deze onverwachte vordering had een diepen indruk gemaakt en de Britsche en Fransche consuls hadden onverwijld dépêches naar Port au Prince gezonden.

— Ten gevolge der klagten van een der bewoners van Greytown, die door het verbranden dier stad zwaar hebben geleden, was de kapiten *Hollins*, van het Amerikaansche oorlogschip *Cyane*, die de stad had doen plat schieten, tot vergoeding van schade in hechtenis genomen, doch tegen het leveren van 10,000 dollars borgtogt weder op vrije voeten gesteld.

— Men verzekert, dat het Amerikaansche gouvernement met de vernieling van Greytown ten doel had, om de Engelschen geheel uit Midden Amerika te verdrijven.

— De bevelhebber *Hollins*, die met de *Cyane* de stad Greytown heeft gebombardeerd, is door de regering van het bevel over dat schip ontheven geworden, doch hem tevens te kennen gegeven, dat hij het volle vertrouwen des gouvernements blijft behouden.

— Men had berekend, dat de branden, die laatstelijk in onderscheiden deelen der Unie hebben plaats gehad, verliezen hebben veroorzaakt ten bedrage van 4,000,275 dollars.

— De cholera heerschte te New-Orleans in hevige mate, hoofdzakelijk onder de emigranten, en te Savannah veroorzaakte de gele koorts zoo vele ziekte- of sterfgevallen, dat vele bedrijven stil stonden; door die oorzaak had het daar verschijnende dagblad *Courier* zijne uitgaaf moeten staken.

— De *Boston Traveller* verhaalt, dat onlangs eene oude matrone van 98 jaren, uit North Adams, een theesaletje gaf aan oude luidjes, waaronder zich 4 dames van 86, 80 en 70 jaren en 3 heeren van 85 80 en 73 jaren bevonden. Deze vrolijke partij leverde dus in het geheel een getal van 649 jaren op en gemiddeld waren de gasten 81 jaren oud.

Op verscheidene West-Indische eilanden maakte de cholera vele slagtoffers.

— Blijkens berigten uit Havana had de kapitein generaal strenge maatregelen in toepassing gebragt, waardoor men hoopte den slavenhandel aanmerkelijk te zien verminderen. Ook zou die gouverneur, met betrekking tot de insurrectioneele beweging in Spanje met strenge straffen bedreigd hebben, die eenen opstand op het eiland Cuba mogten beproeven.

De kapitein generaal *Pesuela* maakte zich gereed om naar Spanje terug te keeren; zijn opvolger *Concha* was nog niet aangekomen; er was eene versterking van 1000 soldaten uit Spanje gearriveerd.

New-York, 23 Augustus. Te St. Louis heeft men onlangs op nieuw bewezen, hoeveel de wijze waarop hier de verkiezingen gevoerd worden, te wenschen overlaat. Een oploop, die langer dan 48 uren geduurd heeft, kostte tien menschen het leven, terwijl meer dan dubbel dit aantal gekwetst werden. De oorzaak ligt in het duister. Sommigen willen dat het eene vete zij tusschen de protestanten en catholieken; dit is echter niet waarschijnlijk, en dergelijke gebeurtenissen bij verkiezingen, ofschoon niet immer zoo noodlottig in hare gevolgen, zijn te menigvuldig tusschen protestanten, dan dat men besluiten mag, dat ook in dit geval godsdiensthaat de drijfveer was, hoezeer de strijdende partijen uit Amerikanen (protestanten) en Ieren (catholieken) bestonden.

Talrijke noodlottige gebeurtenissen zijn ons overigens gedurende de laatste twee weken ter oore gekomen. De United States gieterij op de Navy-Yard is verbrand, door het springen der vormen tijdens men bezig was eenen stoomcylinder te gieten.

Het kruidmagazijn te Marysville is in brand gestoken, waardoor veertien gebouwen verwoest zijn; gelukkig zonder dat men menschelevens te betreuren heeft. De dader is voor alsnog onbekend.

Te New-Orleans heeft weder een hevige brand aanzienlijke schade veroorzaakt, waarvan ongeveer 700.000 doll. door verschillende assurantie-maatschappijen gedragen moet worden.

ZUID-AMERIKA.

De *New-Orleans Pacayune* deelt eenige bijzonderheden mede betreffende de nederlaag van graaf *Raousset de Boulbon* en zijn klein detachement Franschen. De graaf kwam in den avond van den 1sten Julij te Las Algodonalas aan wal en trad de plaats vermoond binnen. In een onderhoud met den gouverneur *Janes* verklaarde de graaf gekomen te zijn met oorlogzuchtige bedoelingen tegen Sonora, doch dat, indien de regering de Franschen, die hem vergezelden, goed wilde behandelen, hij zich dan ter beschikking van de regering stelde.

De gouverneur had geen vertrouwen in zijne verzekeringen, doch men weet niet wat er van den 1sten tot den 14den gebeurd is. Den 14den schreven de Fransche vrijwilligers aan den gouverneur en vroegen hem waarborgen voor hunne persoonlijke veiligheid; de gouverneur antwoordde dat dit onnoodig was, daar men niet van plan was hen aan te vallen. Evenwel maakte de generaal *Janes* reeds toebereidselen tot den aanval aan het hoofd van 300 man en hij wachtte het bedaard de Franschen af. Het gevecht duurde drie uren. De Franschen waren ten getale van 400, zij werden op de vlugt geslagen; 46 man werden gedood en een groot aantal gekwetst; 200 hunner werden gevangen genomen, waaronder *Raousset*. De Mexikanen verloren een officier en tien soldaten; ook hadden zij eenige gewonden. Een krijgsraad heeft den graaf en de officieren veroordeeld om gefusilleerd te worden, en besloten, dat de soldaten op drie Mexikaansche schepen naar San Francisco zouden gezonden worden. De executie heeft, zoo als men weet, reeds plaats gehad.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Tegenwoordige stand der Watergeneeskunst.

De waterkuur wint in Europa nog voortdurend meer crediet. Het getal der *hydropathische* etablissementen is sedert 1844 van goede zestig aangegroeid tot over 200. De voorbeelden, dat beroemde geneesheeren, zelfs hoogleeraars in de geneeskunde, deze kuur aanbevelen, worden menigvuldiger. Ook heeft het in den laatsten tijd niet ontbroken aan verlichte geneeskundigen, die van de *hydropatherapie* een bijzondere studie maakten, hare practische beoefening tot een hoogeren graad van volmaaktheid zochten te brengen, en berigt gaven van de [illegible] boven af uit!

Dr. *Edw. Johnson*, tegenwoordig arts van het hydrop. etablissement Umberstade Hall bij Birmingham, wiens jongste berigten zijn opgeteekend in »*Results of hydropathy.*" en »*The domestic practice of hydropathy*. London 1851."

L. Fleury, hoogleeraar der geneesk. faculteit te Parijs, arts van het hydrop. etablissement Bellevue sous Mendon, schrijver van »*Traité pratique et raisonné d'hydrothérapie.* Paris 1852."

Dr. *W. Petri*, arts van het hydrop. etablissement Laubbach bij Coblenz, schrijver van »*Wissenschaftliche Begründung der Wasserkur*, Coblenz 1853."

Dr. *L. Fraenkel*, arts van het hydrop. etablissement te Berlijn, schrijver van »*Behandlung der Fieber mit Wasser*, Berlin 1853."

Uit den inhoud der aangehaalde werken leeren wij drieërlei: 1, wat eene rationele waterkuur is; 2, hoe waterkuren worden uitgevoerd; 3, welke uitkomsten door dezelve bereikbaar zijn. De twee eerste punten liggen buiten het bestek dezer kennisgave. Van het laatste geven wij een uittreksel, hetwelk aldus luidt.

»Alle heete koortsen (ontsteking-, zinking-, gal-, zenuw-, rot-, en uitslagkoortsen) genezen voorspoediger en grondiger onder de behandeling met water, dan met artsenyen. In hevige ontstekingen, welke zich concentreren op diep gelegene ingewanden (b. v. longontsteking, dysenterie) is de lating en het gebruik van bloedzuigers niet geheel te verwerpen. In tusschenpoozende koortsen verdient de koude douche; kort vóór den aanval toegediend, de voorkeur boven *quinine*, in geval de lijders niet kunnen worden verwijderd uit het bereik der koorts makende oorzaak (moeraslucht), en reeds behebd zijn met eene opgezette lever of milt. De meerderheid van het water boven bloedzuigers en artsenyen is voorts uitgeblonken in allerlei soorten van chronische ontsteking, bloedcongestien, overtollige en gestremde afscheidingen, gebreken der spijsvertering, pijnlijke en krampachtige zenuwaandoeningen, bekend onder de populaire benamingen van: borstkatarrh, katarrhale keelziekten, bloedspuwing, aanbeyen, vetzucht, geelzucht, bleekzucht, buikloop, hardlyvigheid, jicht, rheumatiek, tic douloureux, migraine, lendenpijn, heuppijn, witte gewrichts aanzwelling, hypochondrische en hysterische toevallen, zenuwzwakte. Verouderde en diep ingewortelde gevallen van jicht en rheumatiek moeten zeer lang onder de behandeling blijven, wil men ze grondig te boven komen. In bleekzucht is het *ijzer* somtijds nuttig, doch zijn de gevallen, waar het schaadt en de waterkuur helpt, de talrijkste. Waterzuchten van een heet verloop wijken onder de waterbehandeling; chronische waterzuchten, spruitende uit organieke gebreken, echter niet; evenmin hooge graden van zenuwverlamming en vergevorderde teringen. Of de suikerafscheiding der nieren door dezelve bedwongen kan worden, is nog niet beslist. In chronische huidziekten van eenen specifieken aard wordt de geneeskracht van het water niet zelden overtroffen door artsenyen (b. v. *levertraan*, *jodine*, *decoctum Zittmanni*). Doch gebeurt het dikwijls, dat de aanvankelijke beterschap, verkregen door dergelijke middelen, stil staat, en de lijder verslimmert, als hij het gebruik langer volhoudt. In dit geval is eene waterkuur het eenigste middel, hetzij om de ziekte te doen wijken, hetzij om de werkzaamheid der genoemde medicijnen te doen terugkeeren."

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Nov.	13	Engelsch	Candace	Arguit	Wasong	24 Oct.	New-York.
»	14	»	Calestial	Stephen Jamson	Shanghai	19 »	London.
»	—	Americaansch	Pannama	W. P. Lave	»	27 »	New-York.
»	—	»	Messinger	Kennedy	»	24 »	»
»	—	Britsch	Susan	R. D. Numro	Singapore	4 »	Liverpool.
»	—	Nederlandsch	H. Hillbordas	J. D. de Boer	Manilla	14 »	Pijmouth.
»	—	Britsch	Onward	Th. Herbert	Canton	25 »	Algoabaai.
»	12	Nederlandsch	Oost India Packet	B. Bakker	Batavia	11 Nov.	Amsterdam.
»	13	»	Stad Amsterdam	M. van Gijzel	»	— »	»
»	—	Pruisch	Die Braut	A. T. Nieuman	»	12 »	Falmouth
»	15	Engelsch	Jaglione	J. Miller	Singapore	5 »	London.
»	—	Hamburgsch	Lima	J. Peters	Canton	27 Oct.	Sydney.
»	16	Nederlandsch	H. Helena	M. Sterkenburg	Batavia	15 Nov.	Nederland.
»	—	»	Heilige St. van Paulo	K. H. de Groot	»	14 »	»
»	—	»	Stad Utrecht	Jaski	»		»
»	—	»	Willem en Carel	Hanssen	»		»
»	17	»	Willem Daniel	F. de Meester	»		»
»	—	»	Corn. Wernard Eduard	Kleinhouwer	»		New-York.
»	—	»	Emma	Hamburg	»	1 Nov.	Canton.
»	—	»	Elisabeth Roes	Sydney	»	29 Sept.	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Nov.	15	Z. M.	st. Soembing	kapt. luit. t/z. F. Fabius	Decima	26 Oct.	
»	—	Nederlandsch	Jupiter	G. J. van der Mey	Amsterdam	6 Aug.	Haager en Schuurman.
»	—	Nederl. Indisch	Blora	C. N. van der Beck	Amboina	24 Oct.	
»	—	Nederlandsch	Everdina Elisabeth	C. J. Tönjes	Australie	19 »	van Ommeren, Rueb en co.
»	—	»	Pantalon	M. F. Remmers	Port-Adelaide	20 »	Tiedeman en van den Burg.
»	—	»	Hollands Trouw	S. C. Kreye	Pecalongan	12 Nov.	Maclaine Watson en co.
»	16	Nederl. Indisch	Segaffij	Sech Drahim	Banka	12 »	Coulster.
»	—	Z. M.	st. Borneo	luit. t/z. 1 kl. Uhlenbeek	Pontianak	13 »	
»	17	Nederlandsch	Valpariso	Kok	Port-Philip		Tiedeman en van den Burg.
»	—	Z. M.	st. Admiraal van Kingsbergen	luit. t/z. 1 kl. Osti	Sambas		
»	—	Nederl. Indisch	Marzoek		Kandanghauer		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov.	15	Nederlandsch	Pauline	B. J. Post	Nederland.
»	—	Nederl. Indisch	Bientang Toedjoe	J. W. Steevens	Samarang.
»	16	Z. M.	st. Batavia	luit. t/z. 1 kl. Gobius	Koest. om de Noord-Oost.
»	—	Nederlandsch	Anna	Cramer	Soerabaya.
»	—	Belgisch	Atalante	Vent	Samarang.
»	17	Nederlandsch	Maria Anna	L. G. Verbeek	Soerabaya.
»	—	»	Hendrina	C. M. Pompe	»
»	—	»	Rijswyk	J. Byl	Rotterdam via Samarang.
»	—	Hamburgsch	Carl von Graefe	V. von Graefe	Singapore.
»	18	Nederlandsch	Catharina Johanna	Jaski	Nederland.
»	—	Nederl. Indisch	st. Macasser	Chevallier	Samarang.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		Weltevreden	Teerlink		B. Kopersmit en co.
»		Snelheid	Gorter	Melbourn en Sydney	de Weerdt, Ruyt en co.
»		Everdina Elizabeth	C. J. Tönjes	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»		Jacatra	Th. Buys	»	»
»		Borneo	C. C. Hansen	»	»
»		Soulo	K. van de Erve	China	»
»		Pantalon	M. F. Remmers		Tiedeman en van den Burg.
»		Amboina	P. A. Schaap		Reynst en Vinju.
»		Julia Claire	H. de Wyn	Samarang en Soerabaya	Haager en Schuurman.
»		Zalt Bommel	C. J. Juta	»	»
»		Jupiter	G. J. van der Mey	» via Pasoeroean	»
»		Alblasserdam	P. G. Pott	Nederland	Maclaine. Watson en co.
»		Anna Paulowna	Bek	Singapore	Martin, Dyce en co.
»		Margaretha Simonetha	Hoffman	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»		Anna en Lena	Autusch	» » »	»
»		Capella	Wigman	» » »	»
»		Brouwershaven	[illegible]	Soerabaya	B. Landberg en Zoon.
»		Souburg	H. B. L. [illegible]	»	
Nederl. Indisch		Ellen	J. C. Lebert	Tagal	John Pryce en co.
»	»	Naga Laut	J. Winter	Samarang	»
»	»	Kim Tjangboat	Pekway	» en Banjermassing.	D. N. Buys en co.
»	»	Djabier	Sharief Achmad	Soerabaya	»
»	»	Fatahoul Moebarak	Kassan	»	»
»	»	Abdul Rachman	Hadjie Masoat	»	»
»	»	Atiatul Maula	Sech Bauezeer		»
»	»	Cecile	C. B. Young		Coulster
»	»	Fatahool Hair	Said Alhadie	Soerabaya	»
»	»	Almansoor	Sech Jemanie	Pamanoekan	»
»	»	Naim Balhair	Sech Fagie	Cheribon	»
»	»	Al Adanie	Sech Bakreso	» en Sambas	»
»	»	Fatahool Hair	Said Hessan	Samarang	»
»	»	Segaffij	Sech Drahim		»
Engelsch		Kirkman Finlay	Mc. Kirdy	Engeland	Morgen, Melbourn en co.
»		Borneo	W. Sutherland	Singapore	Martin, Dyce en co.
»		Ontano	Wemyss	Holland	Pitcairn, Syme en co.
»		Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
Amerikaansch		Daniel Sharp	Gorham F. Basset	America via Singapore	Paine, Stricker en co.
»		Falcon	Holt	Singapore	»
»		Brothers	Crowell	Samarang	de Weerdt, Ruyl en co.
Hamburgsch		Alma en Olga	Osnabruck		Metzendorf, Wilmans en co.
Zweedsch		Supert	J. Wickman	Zweden	Busing, Schröder en co.
»		Solide	Wulff	Falmouth	»
Russisch		Idealet	A. J. Hansten		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch		Sir Robert Peel			Pitcairn, Syme en co.

De Nederlandsche Particuliere schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	3	N. I.	Fathool Haer	Said Moelabayla	Balie (Amp.)
»	—	»	st. Macassar	Chevalier	Macasser.
»	—	Ned.	Fanny	van der Meulen	Batavia.
»	—	»	Nieuw Lekkerland	M. B. Hoffman	Melbourne.
»	4	N. I.	Pakis	Ho Pansoei	Grissee.
»	—	Ned.	Anna Johanna	Valberg	Batavia.
»	5	Chin.	Time	Oemar	»
»	7	N. I.	Fathal Kair	Go Ing Ay	Samarang.
»	—	Belg.	Phalotaxe	W. de Ruyter	Hongkong.
»	8	N. I.	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	9	Ned.	Cesar	S. Hooglandt	Batavia.
»	—	Eng.	Swan	J. S. Barken	Shanghai.
»	10	Ned.	Prins Frederik der Nederl.	S. J. Reigans	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	3	N. I.	Fathul Joesoor	Said Segaf	Balie (Amp.)
»	»	»	Jadul Karim	Abdul Sedik	»
»	—	Bal.	Tyro	Pa Samarang	»
»	—	Ned.	A. R. Falck	v. Duyvenboden	Ned. v. Pas.
»	5	N. I.	st. Koningin der Nederl.	J. Deighton	Sing. v. Sam.
»	—	»	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
»	6	»	Tjinlie	The Mahoewa	Balie (Amp.)
»	7	»	Heatlie	Ko Tinglo	»
»	8	»	Dennok Bientang Toedjoe	Tan Tikkiem	Riouw.
»	10	Ned.	Prinses Marianne	T. Rietmeyer	Ned. v. Bes.

Berigt aan Zeevarenden.

De Commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de gezagvoerder *ten Boekil*, van het nederlandsch schip *Nassau*, heeft berigt, dat het nederlandsch barkschip *Lamina Elisabeth*, in de vorige maand heeft gestooten op een rif in de nabijheid van *Groot Natuna*, gelegen volgens opgave van den gezagvoerder in de navolgende peilingen;

Poelo *Kameed's* en poelo *Juntie* bijna in elkander N. t. O. $^{3}/_{4}$ O.
Goenong *Ranaij*.............................. N. t. W. $^{1}/_{2}$ W.
het naaste hooge land bij den oostk. v. *Natuna* W. N. W. $^{3}/_{4}$ W.
de zuidpunt van idem...................... W. $^{1}/_{2}$ N.
de hoek van poelo *Tanjong Lagong* W. Z. W. $^{1}/_{2}$ W. à W. t. Z.
breedte en lengte volgens waarneming 3° 38' N. en 108° 30' O.
lengte volgens peiling 108° 24' 30" O.

De Vice-Admiraal, President der Commissie tot
Batavia, *verbetering der Indische Zeekaarten,*
den 14den Nov. 1854. VAN DER PLAAT.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Borneo*: de heeren Mr. *A. Prins.* — *ten Cate.* — *de Stuers.* — *Kwant.* — *Nauta.* — *Wiltens.* — *Jorissen.* — *Warmeloo.* — *Hartsteen.* — Z. M. troepen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Copernicus*: de heer *G. Royaards.*
Met het Ned. schip *de Pauline*: 1 gegageerde en 2 gepasp. aft. militairen.
Met het Hamb. schip *Carl von Graefe*: de heer A. Schleten.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 18 *November* 1854.

AANVOER.

Van Bencoelen per ned. ind. schip *Goed Succes* gez. Ardesser.

$24^{72}/_{100}$ pic. gomelastiek. *Anderson Felsen en co.*

16 dos. specerij olie. 1 do. was. $53^{1}/_{2}$ do. dammer. $97^{20}/_{100}$ do. gom elastiek. $16^{91}/_{100}$ do. foelie. $63^{91}/_{100}$ do. notenmuscaat. $4^{11}/_{100}$ do. kruidnagelen. $8^{1}/_{2}$ do. talie bajoe. $^{20}/_{100}$ do. triepang. *Hunter Houghton en co.*
140 pic. dammer. 4 do. vogelnestjes. *Inio Toentiang.*
43 pic. dammer. 83 do. gomelastiek. $8^{20}/_{100}$ do. foelie. $24^{20}/_{100}$ do. notenmuscaat. 14 do. tabak. *Abdul Kasim.*
$5^{20}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $1^{15}/_{100}$ do. foelie. *Said hassan Alhadat.*
7 pic. gomelastiek. 3 do. guthapercha. *Brahim.*

Van Biliton per ned. ind. schoener *Almas* gez. Lim Anjan.

313 ks. cassia lignea. *Bahre en Kinder.*
Afkomstig van het verongelukt schip *Hendrik Wester* bij het eiland Leat.

Van de Lampongs per praauw Lantja gez. Intje Bakar.

$6^{1}/_{2}$ pic. gomelastiek. 2403 ps. rottingstokken. *Gezagv.*
18 pic. gomelastiek. 2 do. dammer. 2200 st. rottingstokken. *Intje Maliun,*
28 pic. gomelastiek. $2^{1}/_{2}$ do. koffij, 6500 st. rottingstokken. *Djameedien.*

Van Banjermassing per ned. ind. bark *Fatahool Moebarak* gez. Kassan

300 pic. rotting, 9340 ps. mal. matten. 1800 do. kadj. do. *Gezagv.*
$263^{320}/_{1000}$ tonn. steenkolen. *Gouvernement.*

Van Australie per ned. schip *Rijswijk* gez. J. B. N. Bijl agenten v. Ommeren Rueb en co.

2 kn. umbrellas. 3 bl. wollen goed. 1 do. diversen. 7 coll. verfwaren. 19 kn. manufact. 6 do. divers. 4 do. provis. 11 do. aardew. 15 do. manufact. 4 do. papier. 1 do. kramerijen. 16 do. manufact 97 keld. genever. 744 kn. cognac. *Order.*

Van Cardiff per ned. schip *Soolo* gez. K. van de Erve agt. van Ommeren Rueb en co.

676 tonn. steenkolen. 100 hammen. *Order.*

Van Pontianak per ned. schoener *Abdul Rachman* gez. Hadjie Masoot

392 pic. rotting. 25 do. trasie. 10 do. rottekruid. 5 do. kapas, 170 ps. chin. potten. 209 ps. balken. 850 do. planken. 2600 do. sirappen. 50 ps. ambalo hout. *Gezagv.*
3 kisten. 1 rolpaard. *Gouvernement.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Atiatul Maulah* gez. Sech Sehan bin said Baoesier.

Lading van Bandjermassing.

5000 ps. kadj. matten. *Gezagv.*
282 tonn. steenkolen. *Gouvernement.*

Lading van Soerabaija.

60 corg. eur. doeken. 15 pic. ketan. *Gezagv.*

Van Cheribon per ned. schip *Pauline* gez. B. J. Port agt. Haager en Schuurman.

400 pic. tin. 4000 do. koffij. 120 do. rotting. $7302^{20}/_{100}$ do. suiker, 2275 do. koffij. *N. H. M.*
53 kn. koper duiten. *Gouvernement.*

Van Anjer per praauw schuit gez. Taliep.

60 pic. sw. peper. 5 do. dammer. *Lim Engho.*

Van Soerabaija en Samarang per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. Deighton agt. Maclaine Watson en co

10 pic. aardapp. 125 do. kedelee pitten. 1 kt. bitter. 14 do. likeur. 5 do. kaarten. 1 do. porceleinwerk. 150 ps. ong. shertings 1 kt. diversen. 1 kistje en 1 pak. 3 trommel beschuit. 1 do. koffer. 3 kn. diversen. 1 pakje. 1 kt. monsters. $^{1}/_{2}$ dos. rott. stoelen. *Order.*
19 ks. milit. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. manufact. 10 bn. ong. katoen. uit entrep. *Order.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Naga Laut* gez. J. Winter.

300 pic. koffij. *de Weerdt Ruyl en co.*
600 ps. koehuiden. *Metzendorff Wilmans en co.*
20/m. java sigaren. *Jacometti.*
255 balkjes, 105 planken. 356 boeken. John *Pryce en co.*

Van Sydney per Am. schip *Homer* gez. Sameul Sivelt agt. Maclaine Watson en co.

100 bn. drills. 50 kn. do. *Agenten.*
11 kn. sigaren. *Order.*

Van China per Eng. schip *Jessen* gez. C. C. Nordquist agt. Busing Schröder en co.

7 kn. zijde goederen. *Pandel en Stiehaus.*
21 » chin. » *de Weerdt Ruyl en co.*
5 » zijde » *Bahre en Kinder.*
1 » chin. » *Paine Stricker en co.*
3 kn. zijde goederen 17 do. chin. do. *Agenten.*
620 kn. cassia. $41^{0}/_{2}$ en $30/_{1}$ do. thee. 169 do. kamfer. 854 picols sapanhout. *Lading voor Europa.*

Van Croé per praauw Pantjallang gez. Aboe.

225 pic. dammer. 60 do. gomelastiek. $1^{1}/_{2}$ do. notenmuscaat. $^{40}/_{100}$ do. foelie. *Kuij agoes Ossien.*

Van de Lampongs per praauw .... gez. Djairoen.

$120^{0}/_{100}$ pic. gomelastiek. *Lim Engho.*

Van de Molukken, Macasser via Soerabaija en Samarang per ned. ind stooms. *Macasser* gez. H. J. E. E. Chevallier agent. B. Kopersmit en co.

4 kn. divers. *Agenten.*
1 kt. gebak. *Renault.*
1 kt. sago. 8 do. divers. 20 vs. boter. 10/m. sigaren. 24 vijlen. *Order*
f 10.000 recepis. *Busing Schröder en co.*
1 kt. divers. *de Vlugt.*
1 kt. divers. *Bleeker.*
2 kn. gedr. katoen. *MacEwen en co.*
412797 ℔. koffij. 15944 do. touwwerk. *Gouvernement.*

Van Pecallongan per ned. ind. brik *Tartar* gez. Simpie.

$326^{46}/_{100}$ pic. tabak. *Seng Tjiangtjoen.*
$621^{22}/_{100}$ pic. suiker. $46/_{2}$ legg. arak. 1 led. gasvat. 1 kn. monsters siroop. *v. Ommeren Rueb en co.*
$357^{30}/_{100}$ pic. suiker. *Tiedeman en v. d. Burg.*
$502^{72}/_{100}$ » » *Haager en Schuurman.*
1 kt. diversen. *Order.*
43 pic. jarak olie. 18 krandj. houtskoolen 6 corg. sarongs. 1 catt. vogelnestjes. *Gezagv.*

Van Pamanoekan per ned. ind. bark *Fatahool Hair* gez. Said Alie bin Alhadie.

$922^{07}/_{100}$ pic. rijst. 2087 do. koffij. *Reijnst en Vinju.*

Van de Lampongs per praauw Toob gez. Hadjie Oesoop.

$188^{00}/_{100}$ pic. gomelastiek. 12 do. dammer. $3^{04}/_{100}$ do. zwart peper. *Gezagv.*
$70^{00}/_{100}$ pic. gomelastiek. $48^{2}/_{100}$ do. zw. peper. *Djamal.*
$54^{40}/_{100}$ pic. gomelastiek. *Intje Mamat.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Djamal,

83 pic. gomelastiek. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Apie.

135 pic. zw. peper. *Sapioedien.*

Van Nederland per ned. schip *Souburg* gez. H. B. L. Evers agenten Landberg en Zoon.

16 pakk. drukpapier. *Order.*
5 ks. manufact. 1 do. zijden. do. *Gumprich.*
8 pakk. absijnth. *Ducommun en Bernand.*
60 led. leggers. *v. Ommeren Rueb en co.*
Een partij steenkolen. *Corel de Vries.*
75 ks. specie. *N. H. M.*

96 vs. haring 2 ks. ansjovis. 100 kazen. 6 keld. zuren. 5 ks. vrucht. op water. 50 ankers groentens. 50 hoeden en petten. 25 ps. ger. vleesch. 1 kt. saucijs de bologne. 12 vs. rolpens. 12 do. worst. *Order.*

Van Tangerang per praauw sampang gez. Satja.

250 zakk. suiker. *Tan Ongie.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Allied.

252 pic. rijst. *Tjo Eng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Bleman.

252 pic. rijst. *Tjo Eng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Marata en Moekioen

476 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Sapie.

250 pic. rijst. *Tan Soekwee.*

Van Tagal per ned. ind. bark *Almansoor* gez. Sech Gaminie.

2647$^{47}/_{100}$ pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*

Van Tagal per ned. ind. schip *Ellen* gez. Lebert.

3 kn. rhijnwijn. 2 do. cognac. 2 do. roodewijn. 1 do. vruchten. op water. 1 do. havana sigaren. 2 do. man. do. *Jacobsen.*
3056 pic. suiker. *Cramerus en Reed.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Kadier.

260 pic. rijst. 50 ps. buffelhuiden. *Iap Mie.*

Van Pamanoekan per praauwen sampang gez. Nasieman en Salim.

365 pic. suiker. *Hofland.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Amat.

12 koij. rijst. *Tan Tjoea.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Endong.

272 ps. buffelhuiden. *Oeij Yanseng.*

UITVOER.

Naar Nederland via Indramaijoe per ned. schip *Clara Henriette* gez. H. Croese agt. B. Kopersmit en co.

130 pic. rotting. 400 pic. tin. *N. H. M.*
50 vs. inh. *f* 28.000.—. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Soerabaija per ned. schip *Cortgene* gez. J. A. Scott agt. Reijnst en Vinju.

500 keld. genever. 200 vs. boter. *Agenten.*
75 ks. zilv. munt. *N. H. M.*
Zie verder lading van Soerabaija Java-Bode dd. 4 November 1854 no. 88.
1000 pic. rijst. 100 do. rotting. 105 do. tin. lad. v. Ned. *Agenten.*

Naar Nederland per Pruis schip *Die Braut* gez. T. Neumann agent. Busing Schröder en co.

73/$_1$ en 48/$_2$ leggers arak. 3580 pic. suiker. 200 do. zw. peper. 162 do. gomelastiek. (50 do. cassia uit entrep. 1000 pic. rijst. 60 do. rotting. *Agenten.*

Naar Nederland via Patjitan per ned. schip *Ambarawa* gez. J. Buijkes agt. G. Suermondt en co.

125 pic. rotting. 400 do. tin. *N. H. M.*
52 vs. specie *f* 26000. 1 *alg. Pakhuismeester.*

Naar Nederland via Soerabaija per ned. schip *Batavia* gez. J. H. Lammerts v. Buren agt. Reijnst en Vinju.

1 kt. papier. *Bruining.*
357 ps. exsteenen. 75 ks. specie. *f* 300.000.—. N. H. M.
Zie verder lad. v. Soerabaija, Java-Bode dd. 28 Oct. 1854 no. 86.
400 pic. tin. 30 do. rotting. 1000 do. koffij. v. Ned. N. H. M.
52 vs. inh. *f* 26000.— 1 *alg. Pakhuismeester.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. schip Johanna gez. W. Halbertsma agt. Tiedeman en van der Burg.

304 ks. manufact. 369 st. hardsteenen. N. H. M.
15 ks. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
Zie verder lad. voor Samarang en Soerabaija Java-Bode dd. 4 November 1854 no. 88.

Naar Samarang per ned. ind. brik *Hap Heen* gez. Naridien.

1730 stav. en 18 bund. ijzer. *Busing Schröder en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Pauline* gez. B. J. Post agt. Hanger en Schuurman.

400 pic. tin. 120 do. rotting. 7302$^{89}/_{100}$ do. suiker. 6275 do. koffij *N. H. M.*
53 ks. koperen duiten. *Gouvernement.*
10/m. man. sigaren. *v. Ommeren Rueb en co.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Nassau* gez. J. L. ten Boekel agt. Tiedeman en v. d. Burg.

250 pic. tin. 85 do. rotting. v. Ned. 20000 ps. goeniezakk. *N. H. M.*
1 caijertross. 6 kn. wijn. *Jacometti en co.*
2 blad. koper. 3 kn. grendels. 3 vn. koolteer en spijkers. 161 zak. padie. 2 alg. *Pakhuismeester.*
4 vn. bier. 1 kt. sigaren en pepermunt. 1 md. 12 vs. haring. 1 kt. tafelkleeden. 1 do. pleet en glaswerk. *Vaupel en co.*
6 vs. spijkers. *Jacometti en co.*
25 zakk. tarwe, 6 blikk. meel. 5 Siams. aarde potten. *Nahapiet.*
15 keld. lijnolie. *Agenten.*
1 kt. geneesmiddelen. 9 do. kleedingstukken. 33350 ps. goenie zakken. 1 alg. *Pakhuismeester.*
20 keld. genever. 10 kn. cognac. 1 do. modewaren. *van den Broek en co.*

Naar Padang via Bencoelen per ned. ind. st. schip *Padang* gez. C. Persille agt. B. Kopersmit en co.

F. A. Lading voor Padang.

7 kn. eur. chitzen. 6 do. do. wit linnen. 2 do. 42 hammen. 4 do. div. bav. batikken. 1 do. spiegels. 2 do. schilderijen. 1 vt. roode wijn. 3 kn. do. do.
3 pakk. oorlogs goederen. 64 div. leggers. eenige marine goederen. 1 pakkist artill. do. *Gouvernement.*
30 kn. madapoll. N. H. M.
6 kn. div. kat. goederen. 3 do. sarongs. 3 do. chitzen. 1 do. lange kleedjes. 2 do. chin. ruwe zijde. 2 bn. eur. dekens en ong. katoen 1 kt. longcloth. *Said aloei Satrie.*
6 kn. div. eur. kat. goederen. 1 bl. wollen dekens. 1 kt. ginghams *Sech Hassan Biedie.*
1 krandj. eur. porcelein, 4 pic. suiker. 1/$_2$ legg. azijn. *Said hassan bin Alie.*
7 kn. eur. kat. goederen. *Said Aijdroes.*
3 kn. eur. kat. goederen. *Tambie Hassien.*
2 kn. aardewerk. 1 do. gordijngoed. 1 do. kat. franjes. 1 vt. zwart verw. 2 blikj. do. 5 pic. suiker. 1 vt. reuzel. *Kreglinger Dummler en co.*
47 kn. wit katoen. *Lim Hoa.*
1 kt. chitsen. 1 kt. met knoopen. 2 do. champagne. 5 do. bier. 1 do. kat. naaigaren. (2 bn. garen, uit entrep). *Hunter Houghton en co.*
2 kn. madapoll. 8 kn. wit katoen. 1 do. madapoll. 6 do. wit katoen. 2 bn. gedr. do. 27 kn. madapoll. 15/$_2$ legg. arak. 2 vs. menie. 1 paar pistolen. 2 ks. koperwerk. 5 do. coralen. 1 paar wagen wielen. *Purvis en co.*
2 kn. div. kramerijen. 1 do. chin. sampioen, 1 pak offerpapier. 2 do. boss. batv. lampitten. 5 do. eur. schoppen. 1 krandj. do. theekommen. *Tjie Yoekie.*
1 pak ijzer zagen. *Said hassan Alhadat.*
2 kn. eur. sarongs. 3 do. kat. goederen. 25 tonn. eur. staal. 4 pak chin. offerpapier. 25 bn. longcloths. *Lim Hoa.*
1 piano. *Busing Schröder en co.*
1 kt. batv. medicijnkittjes. 10 pr. do. schoenen. 9 kn. div. eur. en tanab. bat. kat. goederen. 1 kt. longcloths. 4 do. chin. ruwe zijde *Said Alie.*

1 kt. boeken. uit het reg. pakh. 5 kn. lampen. 1 do. kinderspeelgoed 1 do. kramerijen. 2 do. jap. soija. 2 ko. mostard. 2 do. josterks. 1 do. bitter en groentens. 1 do. 1. eetservies. 5 do. bitter. 2 md. groentens. 2 vs. crepe kruid. 2 kn. divers. *John Pryce en co.*

30 zakk. tarwe. *Tjia Kiokbie.*

14 stav. en 1 blad. ijzer. 8 kn. .... vilt en glaze dakpannen, 1 koker zaad. 6 kn. medicijnen. 55 do. milt. goederen. 25 pakken bedkoetsen. *f* 60000 kopergeld. *Gouvernement.*

125 ks. chin. thee. 2 beudies. 3 kn. bamb. hoeden. 3 pr. eur. wagenlantaarn. 12 kn. toeb. sigaren. 7 gantangs radijszaad. 118 ps. eur. kat. parapluien. *Njo Asiong.*

f 17000 specie. *Tjia Kiokbie.*

8 pakk. longcloths. 30/m man. sigaren. 40 tromm. beschuit. 6 kn. chin. vuurwerk. 2 pakk. do. offerpapier, 1 kn. do. lengkeng. 1150 hammen. 12 boss. chin. offerpapier. 1 pr. do. papier lantaarns. 2 bendietuigen. 1 kt. div. kramerijen. 1 stel chin. waijang instrumunten. *Tjia Oentiat.*

4 kn. regaal uit het reg. pakh. *Rudolph.*
7 kn. gedr. katoen. 1 do. broekenstof. 2 kn. kat. tjindees. 32 bn. ong. katoen. 7 do. wit do. 10 do. naaigaren, 9 do. ong. katoen. *Adam en co.*

38 krandj. eur. porcelein goederen. 3 pakk. longcloths. 2 do. chits. 10 kn. chin. vuurwerk. 2 pakk. do. offerpapier. 1 kt. do. spiegel 1 pak. vermiljoen. 2 kn. bamb. kammen. 1 do. eur. naaigaren. 1 ton vischkuiten. 2 pic. aluin. 1 pak. batv. lamppitten. 80 ps. siam ijzerpannen. 10 kn. chin. paijongs. 2 pic. varkensvet. 70 do. eur. staal 2 kn. do. messen. 320 goeniezakken. 11 pic. witte katjang. 1 kt. batv. bat. sarongs. 3 do. div. zijde kat. goederen en kramerijen. *Tjia Kioklie.*

5 bn. longcloths. *Lim Hoa.*

17 bn. garens uit entrep. *Martin Dyce en co.*

1 kt. regaal nit het. reg. pakh. *Kopersmit en co.*

2 kn. boeken. uit reg. pakh. 50 hammen. 5 ps. rookvleesch. 24 kazen. 25 keld. genever. 10 vn. bier. 4 kn. champagne. 2 do. eur. provis. 1 do. kramerijen. 1 kt. likeur. 6 vn. bier. 2 kn. kat. lijnwaden. 2 bn. do. do. 2 kn. do. modewaren. 5 pic. suiker. *v. d. Broek en co.*

Lading voor Bencoelen.

6 ps. ..... datjeng etc. 1 tros eur. touww. 6 schrijfbladen. *Gouvernement.*
2 kn. batv. kat. goederen. *de Fiennes.*
f 1000 zilv. specie. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. div. batv. kat. goederen. *Said Alhadat.*
4 kn. bier. 1 do. rhijnwijn. 1 do. div. dranken. 1 md. water. 1 kt. wijn. 2/m man. sigaren. *v. d. Broek en co.*
2 paks. gintjes. 9 pr. chin. kasoet. 1 vogelkooij. *In Njotjoen.*
1 kt. medicijnen. 1 do. chitsen. *f* 2000 zilv. specie. *Hunter Houghton en co.*
4 vs. eur. coralen. 4 paks. hoepel ijzer. 3 vs. messen. 10 ks. blikk. 2 vs. verfolie. 30 ps. batv. paroedan. 3 vs. goloks. 2 rollen laijer touw. *P. C. Bond.*
1 kt. inh. ijzerwaren en kramerijen. 1 do. cognac. 1 do. eur. chits. 1 keld. genever. 2 vn. messen. 3 ks. blik. 1 do. valsche coralen. 1 do. boeken. 1 pak. klapp. raspers. 1 kt. java kapmess en bijlen 1 tromm. appelen. 1 eur. zaag. 1 kt. wijn. 2 aarde pannen. 20 led. vaten. 20 chin. stale pann. 13$^{1}/_{2}$ pic. rijst. *D. N. Buys en co*
1 pr. pistolen. *Kopersmit en co.*
500 ps. goenie zakk. 2 kn. eur. ong. katoen. 1 do. Sam. schoenen. *Go Kiunhian.*

Naar Rotterdam via Soerabaija per ned. schip *Maria Anna* gez. L. G. Verbeek agt. v. Ommeren Rueb en co.

164 coll. verfwaren. 150 kruikenolie. 2 md. kwasten. 175 vs. haring. 30 hammen. 12 md. bier. 14 ps. saucijzen en vleesch. 16 vs. rolpens. 20 md. water. 56400 ℔ steenkolen. zijnde aan boord gebl. lad. v. Ned. *Order.*
300 pic. tin. 800 do. koffij. N. H. M. 83 ks. specie. *f* 41600.—. Gouv. *v. Nederland.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Rijswijk* gez. J. R. N. Bijl agt. van Ommeren Rueb en co.

300 pic. tin. v. Ned. *N. H. M.*
5 coll. uitm. een koffijmolen. v. Sam. *Agenten.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. T. Deighton agt. Kopersmit en co.

7 pic. koperwerk. *Sech Badjowat.*
352 ps. zilver sp. matten. 187 do. goud tientjes. 40 do. ducaten. *Moht. Said.*
18 corg. bat. doeken. 2$^{8}/_{20}$ do. do. kleedjes. 1$^{6}/_{20}$ do. zijde slendangs. 4 ps. do. plangies. 1 corg. bat. slendangs. 10 pic. genetrie. $^{60}/_{100}$ do. tabak. *Pa Dulla.*
18 corg. bat. doeken. 1$^{1}/_{2}$ do. do. slendangs. 36 ps. zijde plangies.
8$^{1}/_{2}$ corg. batv. kleedjes. *Sech Nafber.*
f 2000 specie. 32 sp. matten. *Sech Bafagie.*
1 pr. pistolen. 4 do. muilen. 1 bat. sarongs. *Scheeper.*
330 pic. suiker. *Knagge en co.*
590 » » *Sech RoEgie.*
218 » » *Lie Koetien.*
1 kt. tanab. bat. doeken. *Lim Hoa.*
1 kt. stofgoud. *Hunter Houghton en co.*
1$^{60}/_{100}$ pic. suiker. *Sech Arfan.*
240 goude tientjes. *Tan Tjanseng.*
650 » » *Said aloei Satrie,*
750 ks. jap. koper. 1302 ℔ coepenille. 315 ℔ uitschot. *MacLaine Watson en co.*
15 bn. garen. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
1 ks. stofgoud. *Joakim.*
2 tross. touw. 5 ps. balken. 5/$_2$ leggers. 2 pakk. schoppen. 1000 ps ..... zakken. 1 kt. genie goederen. 1 pak do. do. 5 catt. oorlogs do. *f* 21000 recepissen. 1 kt. gedr. stukken. 2 kookers zaad. 2 do. cachet en stempel. 1 kt. gedr. stukken. 15 fust. vleesch. 12 do. spek. 3000 ℔ koffij. *Gouvernement.*
1 kt. bat. sarongs. *Sech SoE.*
740 pic. suiker. *Martin Dyce en co.*
2 kn. roodewyn. 2 vn en 2 md. bier. 2 keld. genever. 2 ks. dranken. 1 do. provis. 10 vn. boter. 4 md. suiker. *v. d. Broek en co.*

Naar Amsterdam via Samarang per Belg. schid *Atalante* gez. A. Vent agt. Busing Schröder en co.

280 pic. rotting. 5701 do. suiker. 1 legg. arak. *Agenten.*
1 kt. zijde goederen. uit entrep. *Suermondt en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *St. Helena* gez. H. Sterkenburg agt. G. Suermondt en co.

611 pic. rijst. 46 do. rotting. 3117 do. suiker. *Agenten.*

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Copernicus* gez. E. F. Prater agt. G. Suermondt en co.

4000 pic. tin. 160 do. rotting. *N. H. M.*
56 vs. sp. specie. *f* 28.000.— 1 *alg. Pakhuismeester.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. schip *Erasmus* gez. H. T. Scharper. agt. G. Suermondt en co.

80 coll. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
30 vs. boter. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 vt. boter. *v. de Graaf.*
1 kt. medicijnen. *N. Lange.*
1 kt. brandewijn. *Tiedeman en v. d. Burg.*
25 bn. manufact. 65 kn. do. *E. Moormann en co.*
406 ps. exsteenen. 75 ks. zilv. specie. *N. H. M.*
2 coll. manufact. *Strauss.*
18 vs. boter. *v. Ommeren Rueb en co.*
50 » » *Order.*
10 » » *Gezagv.*
Zie verder lading voor Samarang en Soerabaija Java Bode dd. 25 October 1854 no. 85.

400 pic. tin. v. Ned. N. H. M.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. schip *Herm. de Ruyter* gez. P. J. Feynt agt. de Weerdt Ruyl en co.

75 ks. specie, 544 coll. manufact. v. Sam. N. H. M.
9 ks. modewaren. v. Sam. *Hymans.*
12 ks. blad koper. v. Soerabaija *Agenten.*
Zie verder lad. voor Soerabaija Java Bode dd. 8 November 1[854] no. 89.
880 pic. tin. v. Ned. N. H. M.

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 2 *tot en met den* 9 *November* 1854.

AANVOER.

Van Soerabaija per ned. ind. stooms. *Banda* gez. F. H. Schmidt

4 st. ijzer balansen. 1 paar houten schalen. 1 stel, touwen strop 120 st. buskruidtonnen. 3 pak kisten en 1 blok. *Havenmeester*

Van Nederland over Batavia per ned. schip Telegraph gez. P. B. Ro

Zie Uitvoer te Batavia Java -Bode dd. 4 November 1854 no. 88.

Van Soerabaija per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java Bode dd. heden no. 91.

Van Batavia per ned. ind. bark *Alnoer* gez. Sech Sahat Baharun

1$^{1}/_{2}$ pijp. madera. 1 wagen. 4 vn. en 9 kn. glaswerk. 1 do. par en 500 do. brandewijn. (6 ks. man. sigaren: uit entrep.) *Kr koffer en Soesman.*
6 kn. parapluien. 1 bl. chitsen, 1 kt, en 1 bl. naaigaren. 5 kn. 25 kn. kramerijen. 22 do. gedr. katoen, 12 do. parfumerien 3 kat. fluweel. 1 do. leder. en 3 do. kat. goederen. *van den B en Veeckens.*
31 kn. gedr. katoen en 1 bl. slendangs *MacNeil en co,*
1 kt. verlakt leder en 4 do. rood katoen. *Dorrepaal en co.*
5 bn. en 2 kn. gew. katoen. 5 bn. zakken. 5 kn. papier. en 1 leder. *Knagge en co.*
3 kn. longcloths en 10 pic. chin. medicijnen. *Beh Ingtjoe.*
115 pic. benzoin. *Tan Tjie.*
2 kn. chin. ruwe zijde en zijden goederen, *Taij Kingsan.*
3 kn. ijzerwaren. *Oemar Fortijn.*
40 kn. kat. naaigaren. *Lim Tjantian.*
6 bn. en 8 kn. lijnwaden. *Lim Song.*
204 pic. dammer *Lie Goe.*
4 kn. kousen. *Liem Tjingtjan.*
40 pic. spiauter en 26 kalb. rozewater. *Kwee Tjeenhtat.*
20 st. kalamkarie chitzen en 20 st, led. kistjes. *Gezagv.*
1 paar stolpen. *Order.*
45 st. ijzeren kanons. 12 pakk. kisten. 13 do. tonnen. 1 salpeter en 1 buskruidton. *Havenmeester,*

UITVOER.

Naar Rembang per ned. ind. bark *Joen Goan* gez. Ikik Bing.

15 pic. eur. blad koper. 2 kn. do. koperen spijkers. 1 pic. lood, ps. java lederwerk. 5 st. eur. wit katoen. 8 do. chin. grafsteen 30 pic. poedersuiker. 2 do. sogabast. 50 katt. was. 15 st. eur gedr. sarongs en 4,000 zilv. sp. matten. *Gezagv.*

Naar San Francisco per Eng. schip *Phoenix* gez. James Bannister

1237 pic. suiker. en 684 pic. koffij. *MacNeil en co.*

Naar Singapore over Batavia per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java Bode dd. heden no. 91.

Naar Muntok en Palembang over Cheribon per ned. ind. schoener *Bintang Tiga* gez. Aheij.

266 pic. rijst. 85 do. witte en groene katjang. 30 do. poeder sui[ker] [illegible] *Gezagv.*
4 pic. uijen. 80 katt. micoa. 1 pic. misoa. 24 do. witte katjang. do. poedersuiker. 56 do. rijst. 8 do. kandijsuiker. 40 pakj. speelkaarten. 24 pr. do. leder schoenen. 10 ks. zeep. 3 dos. glasen zoutvaten. 85 st. java geb. kleedjes en slendangs. 60 zijden plangie, 5 corg. gebloemde matjes. 30 ps. java schoenen en 5 katt. koperwerk. *The Kibng.*
10 st. java bat. kleedjes. 5 pr. arab. muilen. 25 katt. koperw. 5 laarzen. 40 ps. blikk. lantaarns. 25 do. do. trommels. 2 st. dat[jeng] met gewigten en 8 st. java matjes. *Abiedien.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 7 *tot en met den* 10 *November* 1854.

AANVOER.

Van Riouw en Singapore per ned bark *Futhoel Kair* gez. Go Ing

700 krandj, en 17 zakk. gambier. *Go Ngotian.*
4 pic. sogabasten. 24 do. oliehout. 21 do. zw. peper. 27$^{38}/_{100}$ was. 35 zakk, ambalo. 8 pic. geelaarde. 3 krandj. chin. tabak 1 pakk. porceleinwaren. 40 stell. stalepannen. 30 zakk. koriander 30 vn. rottekruid. 1$^{1}/_{2}$ pic. chin. tjioeko. 1 kt. kramerijen. 5 k 1 bl. lijnwaden. 1 kt. glaswerk. 1 do. reukolie. *Order.*

Van Batavia per ned. schip *Cecar* gez. S. Hooglandt.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 8 November 1854 no. 89.

Van Pasoeroean per ned. kotter *Krabbe* gez. Mardam.

50$^{64}/_{100}$ pic. koffij. 60 do. koehuiden. 1 wagen. 3000 st. metselsteenen. *Major Matzen en* co.

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Prins Hendrik der Nederlanden* gez. S. J. Rotgans.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 11 November 1854 no. 9

UITVOER.

Naar Balie per ned. schoener *Pakies* gez. Hopanse.

2 kn. rood katoen. *Van Leeuwen.*
2 kn. adr. rood katoen. *Mc. Millan Marten en co.*
1 kt. kat. goederen, *Van Eck en co.*
14 kg. batv. geb. hoofddoeken. 15 do. gedr. slendangs. *Pa Kaab*
160 dz. eur. gedr. doeken. *Tan Giloang.*

Naar Riouw en Singapore per ned. bark *Dennek Bientang VII*, gez. Tan Pikkiem.

2670 pic. rijst. 15 do. aarde katjang. 630 do. olie koeken. 30 do. groene katjang. 19 do. lange peper. 9 do. aarde katjang. 50 k java geb. hoofddoeken. 15 do. do. do. slendangs. *Tan Biendjang.*
50 pic. kassia fistila. *Hoekstra Gijsing en co.*
7 pic. java nat. indigo. 10 kg. do. sarongs. *Tan Biendjang.*
f 500 sp. matten. *Intjik Makmoen.*

Naar Nederland via Bezoekie en Panaroekan per ned. schip *Prins Maria*, gez. F. Rietmeijer.

140 pic. rotting. 3002$^{27}/_{100}$ do. suiker. 800 do. koffij. 60 vs. gouv. koperen duiten. *N. H. M.*

Naar Batavia per ned. stooms. *Macassar*, gez. Chevalier.

3 kn. inh. 150 st. gedr. katoen. *Fraser Eaton en co.*
20 vs. boter, *Granpré Moliere en co.*
10000 st. java sigaren. *Coren de Vries.*
2 ks. inh. 24 st. vierkante ijzers. *Schimmelpenninck.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Henrica* gez. J. R. de Boer.

30 pic. rotting. 2070 do. suiker. 2340 do. koffij. N. H. M.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.